

Cio grčki IV. vojni zbor prevozi se u Njemačku. — Smijenjen Rumunjski zapovjednik u Dobrudži.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izveštaj austro-ugarskog generalnog stožera.

K. B. Beč, 14. septembra.

Istočno bojište:

Front protiv Rumunjske. Odbijeno je nekoliko neprijateljskih napada zapadno i istočno od Nagyszeben (Hermannstadta). Na ostalim dijelovima fronta nije bilo naročitih događaja.

Front konjičkog generala nadvojvode Karla:

U Karpatima se opet vodi žestoka borba. Poslije izdašne topničke pripreme, pojačane do dobošne vatre, jurišao je protivnik protiv naših položaja na Smotrecu, Lutowi i Capulu, ali krvavo odbijen. U dolini Cibo još se vodi borba.

Front princa Leopolda bavarškog:

Položaj nepromijenjen.

Talijansko bojište:

Neprijateljska topnička vatra na visoravni Krasa postala je znatno intenzivnija.

U Tiroli naše su čete produžili sa čišćenjem oblasti Forame. Prilikom zauzeća jednog visinskog položaja zarobljeno je 44 alpinaca, među njima dva časnika, zaplijenjena jedna mašinska puška i mnogi materijal. Naši položaji na fasanskom grebenu bili su izloženi jakoj topničkoj vatri.

Zamjenik glavnog generalnog stožera pl. Höfer, podmaršal.

Događaji na moru:

Poslije podne 13. septembra izvršila je napad na Trst jedna neprijateljska vazдушna eskadra, sastavljena iz 18 „capronia“, koje su pratile 3 obrambene letilice. Napad su iz tršćanskog zaliva potpomagale 6 neprijateljskih torpednjaca i 2 motorna čamca. Izbačene su mnogobrojne bombe, ali je pričinjena samo neznatna materijalna a nikakva vojnička šteta. Koliko je poznato, lako je ranjen jedan čovjek. Pomorski poručnik Banfield natjerao je u vazdušnoj borbi jednu neprijateljsku obrambenu letelicu na spuštanje i povlačenje iza neprijateljskih redova. Naši letaci i obrambene baterije postigli su nekoliko pogodaka na neprijateljskim torpednjacima. U isto vrijeme pojavila se i nad Porečom jedna neprijateljska letaćka eskadra izbacila je 20 bombi. Sem razoravanja jedne poljske zemunice, nije bilo druge štete.

Zapovjedništvo mornarice.

Izveštaj bugarskog glavnog stožera.

K. B. Sofija, 13. septembra.

Na rumunjskom frontu uz cijeli Dunav vlada mir. Naše čete u Dobrudži neprestano napreduju. Zapovjednik treće vojske javlja, da časnici koji su se povratili iz okolice Silistrie i Tutrakana pričaju, da su rumunjske čete na svom kukavnom uzroku počinile velika nasilja i zločine protiv mirnog bugarskog stanovništva. Kod ovih nasilja su se osobito istaknuli i ruski odjeli.

Na maćedonskom frontu traje na nekojim odsjecima topnička i pješadijska vatra. Odbijeni su svi pokušaji neprijatelja, da prodre na nekojim mjestima. Na obalama Egejskoga mora krstari neprijateljska mornarica.

Kavalski vojni zbor.

Pod tolikim lijepim i božnim iznadađenjima, što ih doživismo za vrijeme ovoga strašnoga klanja, među junacima borbama i te manje junačkim patnjama, svjetski nam rat priredjuje i senzacije, koje se pojave ispred nas iznenada, kao iz topa izbačene, kao nešto sasvim novo dosada nedozivlje-

koji ona ne želi. Činjenica, da je zapovjednik u Kavali izabrao svoga prijatelja onoga koji je prema želji sporazuma trebao da mu bude neprijatelj, to je šamar silama sporazuma, šamar potpuno zaslužen za ove zaštitnike malih naroda.

K. B. Berlin, 14. septembra.

Wolfvov ured javlja: Pošto su njemačke i bugarske vojske bile prisiljene uslijed napada generala Sarraila, da predju u protunapad preko granice grčke Maćedonije stajao je za lijevim krilom bugarske vojske, koji je prodro sve do rijeke Strume četvrti grčki vojni zbor i to u gradovima Serez, Drama i Kavala. Sve mjere sila sporazuma bile su upravljene na to, da ove čete prisile da stupe na njihovu stranu, kao što su to učinili sa jedanaestom grčkom divizionom u Solunu. Veza je ovog četvrtog vojnog zbora bila prekinuta sa Atenom, a i sa svim oblastima u otadžbini. Zapovjedajući je general četvrtog grčkog vojnog zbora u Kavali odlučio, da radi na svoju ruku obzirom na strašno stanje njegove vojske, koja je bila izložena bolestima i gladi. Taj je general na 12. septembra zamolio njemačko vrhovno vodstvo, da ono uzme pod zaštitu njegove kraljevne vjere čete i da ih oslobodi pritiska i nasilja sila sporazuma. Njemačko vrhovno vojni vodstvo je odlučilo, da udovolji molbi grčkog generala. Da se spriječi svaka povriđena neutralnosti uglavljeno je sa zapovjedajućim generalom, da će grčke čete zajedno sa oružjem i sa čitavom opremom biti kao neutralci prevedeni u Njemačku. Ove će čete biti otadžbina oslobođena od nasilja sila sporazuma.

Iskrice.

Kamo Povoljalca i Talijana?

Pod uticajem pada Tutrakana, Gustave Hervé u svojoj „Victoire“ pita, šta saveznici sada ima da izbace. Gdje ostanu Portugalci, veli on, šta ulaze Italija, hoće li Englezii dalje ostavljati svoje čete u Egiptu, a prijeljsvega, misle li Rusi učiniti napore, koji bi odgovarali naporima što ih čini Njemačka. Ako saveznici ne budu umjeli iskoristiti rumunjsku intervenciju da pregaze Bugarsku za nekoliko sedmica ili bar za nekoliko mjeseci, onda će u francuskoj javnosti doći do velikog razočarenja. Nasuprot tome „Petit Parisien“ veli, da sa Renjia idu 250.000 Rusa i 60.000 Srba na Bugarsku; ovim će se četama vjerovatno priključiti jedna rumunjska vojska; „Petit Parisien“ traži od Rusa tom prilikom, da ne idu prvo na Sofiju, nego pravo na Carigrad, kako bi još prije zime Dardaneli bili u ruskim rukama i otvoreni za dovoz ratnog materijala u Rusiju. „Echo de Paris“ ovako se izražava o Tutrakani: Ovaj udar, ma da je izravnan nadiranjem u Erdelju, veoma je neprijatan za Rumunjsku; no ako Rumunjska bude umjela ostati hladnokrvna, sve će još biti dobro. Položaj Tutrakana bio je za Rumunjsku vrlo pogodan, s obzirom na napad na Bugarsku. Sada se taj položaj izmijenio u toliko, što je odsječena ugodna veza za snabdjevanje rumunjskih četa južno od Dunava, što će rumunjskom zapovjedništvu pričiniti izvjesnih poteškoća. Kako je pariska štampa pozdravila pad Silistrie još nam nije poznato.

„Besmislena“ bitka na Sommi.

Poznati pukovnik Egli u „Baseler Nachrichten“ piše o borbama na zapadu. On nabrāja dobitke u zemljištu, što ih postigoše Francuzi i Englezi pa veli: „Ne može naravno ni biti govora o tome, da Nijemci pridaju kakav značaj ovim gubicima u zemljištu, naročito kad se ima na umu koliko su oni napora i vremena stali napadaćem kao i kad se ima u vidu činjenicu, da sadanji francusko-engleski napad nema nikakvog cilja, koji bi bio u stanju da se dostigne. Gradovima a paume i Peronne ni dan danji se ne može pridodati nikakav vojnički značaj. Od pravoga proboga nema više ni govora. Na taj se način samo po sebi nameće pitanje: ta, radi čega se onda u opšte produžuje bitka na Sommi? Do duše, mišao je, napustiti preduzeće, o kojega se toliko mnogo očekivalo, i koje prividno napreduje. Ali na taj se način ne može postići pobjeda, koja bi salomila njemačku otpornu snagu. To se u savezničkim krugovima već počinje priznavati, kao što se vidi iz izvjesnih glasova engleske štampe. Uspjeh, za koje Francuzi zadnje nedjelje javiše na prostoru sjeverno od Verduna, za sada imaju samo mjesnoga karaktera. Oni do duše mogu nešto pomjeriti u nazad njemačke redove, ali nikako pro-

biti ih. I ovdje nedostaje jasnoga cilja, koji bi prema snagama koje stoje na raspoloženju imao izgleda na postignuće, a čije bi postignuće opet imalo uticaja na cjelokupni položaj.

Morfinisti.

„Münchner Neueste Nachrichten“ dobijaju ovaj izvještaj od svoga dopisnika iz Berna: „Sve-sami morfinisti“, veli za Francuze jedan neutralac, koji je proveo nekoliko sedmica u Francuskoj i koji je i sam neko vrijeme prosto bio opljen bujicom izmišljotina, što ih je tamo slušao sa svoju stranu: „Zar u opšte još postoji Njemačka? Zar nije ona već svršila svoje?“ — Jednoga istoga dana možete tamo čuti jednu za drugom najkudnije vijesti: „Francuzi u Lillu! — Velika engleska pomorska pobjeda! — Probijen njemački front! — Ludendorff u očajanju dao ostavku! — Ako bi neko imao hrabrosti da posumnja u tačnost ovakvih vijesti, njegov bi ga sabesjednik mirno saslušao, sa sažalivim osmejkom, kao što ljekar razgovara sa svojim bolesnicima u kakvom sanatorijumu za duševne bolesti... I pri svemu tome, vlada u svojim tajnim uputstvima štampi veli: „Mi znamo, da će rat trajati bar do proljeća, mi se spremamo na zimski rat, ali potrebno je, da se kod naroda održi vjerovanje, da će se rat okončati prije prvoga snijega, inače će on klonuti duhom!“ — „Opet to, malo drukčije“ vidimo u Rimu. Talijanska i rumunjska objava rata, to je uvertira za posljednji, kratki, čin velike svjetske drame“. Niko od upućenih nije toga mišljenja, ali narodne mase moraju vjerovati u to, inače zlo... Od svoju naroda sporazuma, Englezi najmanje obmanjuju vlastiti narod, ali se tim više staraju, da se saveznici održe u delirijumu pobjede. Oni zadržavaju velikodušno morijumske injekcije za druge narode.

(Super)-revizijona komisija ili „nad popom — pop“.

Francuska je vojna uprava naredila višu superrevizijonu komisiju za one, koji su dosada oslobođeni vojne dužnosti zbog maloumnosti, kretenzima, idiotizma itd., pošto, veli se, „lakša“ umna oboljevanja nijesu još razlog za oslobođenje od vojne dužnosti. Tako je isto naredjeno, da skraćivanje pojedinih udova još nije bezuslovno razlog za oslobođenje. Francuski humor dočepao se tih riješenja, koja osvjetljavaju francusku oskudicu u regrutima. Tako veli „Journal“ u jednoj svojoj pošalici: Prilikom ponavljanja ponovljenog sastanka komisije za provjeravanje rada komisije nad superrevizijonom komisijom, a za prijedlog obaveznika stalno nesposobnih, koji su prvo definitivno, pa onda konačno, pa zatim za sva vremena oglašeni takvima, veli jedan obaveznik stožernom ljekaru: „G. majore, ja sam oglašen tri puta stalno nesposobnim, i to zbog kretenzstva.“ — „Dobro, veli ljekar — pišite: Sposoban za genijalce (génie) — u franc. vojsci inženjerija i donekle špijunska odjeljenja).

Simptomi.

Nijedan engleski list ili časopis do sada nije sa većim ogorčenjem propovjeda mržnju i rat do istrebljenja protiv Njemačke nego li nedjeljni časopis „John Bull“, kojemu je urednik g. Horatio Bottomley. Ovaj gospodin prije svega zna za svoj džep, te strogo vodi računa o tome, šta misli i veli krug njegovih čitalaca, kojih ima oko četvrt milijuna, starajući se da ranije ili docije prilagodi i svoje pisanje mišljenju svojih čitalaca. S obzirom na to naročito je značajno, kad g. Bottomley sada donosi članak od četiri stubaca, u kojemu se dokazuje, da rat više ne može dugo trajati, kao i da ne treba slušati okorjele pesimiste. U ovom se članku napadaju i pobijaju zadnje izjave Churchillove i Lloyd Georgeove, po kojima će rat još dosta potrajati. Ne vjerujte im, više na sva usta g. Bottomley, oni su uvijek bili lažni proroci! Što god oni rekli, izvjesno je, da je blizak kraj ovome groznomu klanju, ovome užasnom traćenju koisnih ljudskih života! No i to nije dosta. Poslije nekoliko dana isti list donosi članak pod naslovom, koji čini izlišnim svaki komentar:

Želeo bih, da je rat već jednom svršen. (Mišljenje širokih masa. Piše jedan običan čovjek).

Bilo bi djetinjasto, prećenjivati takve simptome odvratnosti prema ratu. Jer sva i u visokoparlamentarnoj i veleustavnoj Engleskoj ne pitaju mnogo narod. Ali je ipak karakteristično, da čak i jednoga Bottomleya počinje da hvata jeza povodom strašnih engleskih gubitaka.

Rat sa Rumunjskom.

Smijenjen zapovjednik u Dobrudži. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 14. septembra.

„Berliner Tageblatt“ doznaje, da su prvi rumunjski nesuspjeh već izazvali prve promjene u višem zapovjedništvu. Gene-

ral Georgescu, glavni zapovjednik u Dobrudži smijenjen je. General Christinescu određen je za načelnika štaba kod gen. Lazaresca, zapovjednika 7. vojske.

Krvave demonstracije u Bukareštu. (Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“)

Berlin, 14. septembra.

Prema vijestima koje su stige sa ruske granice, u Bukareštu se svakog dana ponavljaju krvave demonstracije. Vlada do sada nije upotrijebila vojsku protiv demonstranata, samo su posredovali redarstveni organi i pružnici. Redarstveni organi upotrijebili su svoje sablje a i oružnici upotrijebili su oružje.

Bojevi oko Tutrakana i Dobriča.

K. B. Sofija, 14. septembra.

Prema kasnije stiglih izvještajima bili su bojevi prigodom zauzeća Tutrakana, a isto i u okolici Dobriča vrlo krvavi. Pošto su godine 1913. Rumunji bili zauzeli Dobrudžu radili su svom snagom, da čim jače utvrde Tutrakana i Silistru, da mogu iz obih ovih tvrđava s boka i sa leđa ugrožavati bugarsku vojsku, koja bi slučajno preduzela ofenzivu prema sjeveru. Rumunji su Tutrakana izgradili kao modernu mosnu branu u polukrugu sedam do osam kilometara južno od grada, pa ima u svemu 13 utvrđenja sa velikim brojem baterija, tvrdjavnog topništva i vještačkih zaprijetaka.

Bugarske su čete zaposjele napadom na 5. septembra u jutro, pa je pješadija poslije jake topničke pripreme prešla s mjesta u napad, pa je do podneva zauzela četiri utvrđenja glavne obrambene linije i to utvrđenja V., VI., VII. i VIII. Neprijatelj se povukao poslije toga na drugu obrambenu liniju na jugu grada, ali ga je bugarska pješadija odlučno slijedila i već 7 sati u večer bila je čitava tvrđava u rukama Bugara osim utvrđenja I., koje leži na obali Dunava. Istovremeno bio je broj zarobljenika već velik i Bugari su u svojim rukama imali oko 30 topova.

Istovremeno je bugarska konjica javila, da sjevero-istočno od Dobriča stoji jedno neprijateljsko odjeljenje, koje se sastoji iz dva puka rumunjske konjice, dva puka rumunjske pješadije i većih odjeljenja ruske konjice. Ovo je neprijateljsko odjeljenje prešlo u napad, ali je odbijeno sa velikim gubicima. Neprijatelj se povukao prema sjevero-istoku, a bojno je polje ostalo prekruto mnogim neprijateljskim lijevima. Među poginulim časnicima nalazio se jedan ruski pukovnik, dok je jedan potpukovnik zarobljen. Neobično je bilo junaštvo, kojim su bugarske čete dočekale i odbile juriš neprijatelja. Uz povike: Živla Bugarska! čekala je bugarska pješadija upravo stojeći napad neprijateljske konjice i pošto je neprijatelj bio krvavo odbijen prešli su Bugari odmah u protunapad i nastavili progonjenje neprijatelja.

Vojna zapovjed vrhovnog zapovjednika bugarske vojske.

K. B. Sofija, 7. septembra.

(Zakašnjeno stiglo).

U početku neprijateljstva između Bugarske i Rumunjske izdao je vrhovni zapovjednik bugarske vojske Žekov, slijedeću vojnu zapovjed:

Da ispravimo nepravdu, koja je omražena bukareštanskim ugovorom pogazana, prisiljeni smo, da prihvatimo opet oružje i poslije krvave borbe i uz cijenu skupocjenih žrtava oslobodili smo Maćedoniju od srpskog nasilja. U namjeri, da nam otmu našu lijepu Maćedoniju, da je istrgnu iz sveze naše zajedničke otadžbine i skuće u najteže ropstvo skupili su naši neprijatelji u Solunu jednu šarenu vojsku, pa su pokušali da nas napadnu. Ali svi njihovi pokušaji i kukavna nastojanja razbila su se o čelične grudi hrabrih branioaca našeg narodnog posjeda i nije daleko dan, kada će naši neprijatelji na jugu biti konačno i potpuno uništeni.

Sada se je podigao najpodliji i najnevredniji neprijatelj s one strane Dunava, koji je podjarmio našu Dobrudžu, pa je pocrnio svoj obaz zavišću i jalom samo da spriječi sveto naše djelo narodne zajednice. Bez da smo ga izazvali, napao je on kukavno i podlo na naše gradove na Dunavu i ubijao žene i djecu i izdajnički navalio na naše pogranične straže.

Časnici! Potčasnici i vojnici! Vama je pala u dio krasna sudbina, da osvetite povrijeđenu čast Bugarske, da oslobodite mučeništva našu lijepu Dobrudžu, koljevu naših predjova. Uz pomoć vojski naših saveznika dovoljno ste jaki, da kaznite ovog kukavca i pokažete svijetu, da je Bugar okrutan prema svakom onom, koji bi se usudio da povrijedi njegovu svetu rodnu grudu. Pokažite svijetu, da bugarska vojska neće popustiti, da njezini noževi neće zardjati dok ne bude potpuno i konačno uništen ovaj neprijatelj. Nedajte nikomu pardona i neimajte smilovanja sa ovim kukavcima!

Osoblje njemačkog poslanstva.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.) Stockholm, 14. septembra.

Osoblje njemačkog poslanstva u Bukareštu još je jednako na finskoj granici, pošto ga ruska vlada za sada ne pušta da prođu za put.

Odputovao poslanik.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.) Sofija, 14. septembra.

Rumunjski poslanik g. Derussi, odputovao je za Peštu i Beč, odakle će produžiti put za Berlin, da se pridruži tamošnjim rumunjskim diplomatama. Pri polasku je dobio vijest o padu Silistrije. Poslanik se malo trgao, ali je zatim odmah rekao, da ga to ne interesuje.

Borbe na zapadu.

Francuski izvještaj.

K. B. Paris, 13. septembra.

3 sata poslije podne: Sjeverno Somme trajala je sinoć borba sa potpunim uspjehom za francusko oružje. Selo Bouchainavesnes Francuzi su zauzeli. U toku noći francuska se pješadija utvrdila u zauzetim položajima. Nijemci nijesu pokušavali protivnapadom. Jutros su Francuzi nastavili svoje prodiranje prema istoku i uzeše na juriš majur Bois-Labe, koji leži 600 metara istočno druma za Bethune, jugo-istočno od Bouchavesnesa. Francuzi su dobili mnoge zarobljenike i zaplijenili su mnogobrojni ratni materijal. Tačan broj još nije poznat. Jedan ispad upravljen protiv njemačkih rovova kod Andehy, sjeverno Avresa, donio je Francuzima zarobljenike.

Na desnoj obali Maase nešto smo napredovali u sjevernom dijelu šume Vaux i Chapitre. Topnička borba u predjelu Fleury-Le Chenois traje još u svoj žestini. Inače je noć na cijelom frontu bila mirna.

Na frontu Somme izazvale su juče francuske letilice sedam borbi. Dvije njemačke letilice su oborene, jedna kod Aizecourta, druga nad Moins, sjeveroistočno od Peronne. Druga četiri stroja izgleda da su ozbiljno pogodjena. Noću na 13. septembra bacila je francuska eskadrila za bombardovanje mnogobrojne granate, i to 87 kalibra 12 na kolodvor i barake kod Guiscarda, gdje su izbile eksplozije i požari, 24 na kolodvor Rotzel i smjestište kod Heudicourta, 74 na neprijateljska postrojenja u predjelu Etaine, 32 na smjestišta u predjelu Damvillers i 7 na kolodvor Montmedy. Iste noći izvela je druga francuska grupa slijedeća preduzeća: bacila je 105 granata na kolodvor Diedenhofen i 60 na topionice kod Uckingen. U toku tog bombardovanja je jedna letilica prešla dva puta svoj put i vratila se nazad. Na topionice kod Dombacha bačeno je 6 granata, na željezničku prugu kod Pont-a-Mousona tako isto 6 granata.

Kretanje engleskih četa?

K. B. Rotterdam, 14. septembra.

Zapovjednik rotterdamske luke javlja, da su u noći od ponedjeljka na utorak bile zatvorene sve engleske luke za neutralne brodove.

Englesko poslanstvo u Haagu potvrđuje ovu vijest. Drži se, da se u radi o kretanju engleskih četa ili o nekom preduzeću engleske mornarice.

Austro-Ugarska.

Ugarski sabor.

Budimpešta, 13. septembra.

Govorgrofa Tisze.

Andrassy u produženju svoga govora veli: Ministar spoljnih poslova veli da je znao za rumunjske namjere. To oslobađa odgovornosti poslanika u Bukareštu, ali tim više optužuje vladu, koja je to znala, a nije sve preduzela. Dalje detaljno obrazlaže svoj predlog i veli, da neutralnost u jednoj državi monarhije dovodi u opasnost i ustav u drugoj državi. Ministar predsjednik grof Tisza odmah odgovara Andrassy-u. Veli da nema faktora u Ugarskoj, koji ne želi pravilno funkcionisanje ustavnog života u Austriji. Dužnost mu je da u debati o spoljnoj politici u parlamentu njegovi protivnici imaju to preimastvo, što on o mnogim stvarima mora čutati. O izvjesnim se pak stvarima može govoriti, jer pripadaju povjesti. Dokazuje na osnovi čitavog niza činjenica, da prema Italiji ništa nije propušteno u interesu mira, ali da je talijanska vlada od početka bila neiskrena. Odnosno Rumunjske neće da daje nepotpune izvještaje. Veli da žali gubitak Rumunjske kao saveznika, ali da je zato ljubljena Bugarska, koja u veliko izravnavlja taj gubitak. Za Rumunjsku će kucnuti čas kada će biti kažnjena za svoj postupak.

Izjava grofa Apponyia.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.) Budimpešta, 14. septembra.

U 10 i pol sati otvorio je predsjednik sjednice parlamenta. Prije prelaska na dnevni red uzima riječ grof Apponyi i izjavljuje slijedeće: „U današnjem broju „Pesti Hirlap“ nalazi se dopis

o koncentracijom kabinetu. To su pisma, izmijenjena izmudju mene i ministra predsjednika. Pošto se ne da pretpostaviti, da je ministar predsjednik mogao ta pisma da stavi na raspoloženje jednom opozicionom listu, to se može uzeti, da sam ja to učinio. Ja polažem mnogo na to, da izjavim, da ta publikacija nije moje djelo“. Ugrozi veli: „Vojni obveznici iz napuštenih predjela, došavši u glavni grad, pozvani su, da se prijave opštinskom uredu. Ovi su nesrećnici poslije mnogih tegoba dospjeli ovamo, nemaju krova, ne znaju gdje im je porodica, pa ipak su slijedili pozivu. Oni su dobili legitimacione karte, a koji su od njih zanatlije, povrh svega i poziv na vojnu službu. Nije pravo, da se ovi sirotini primoravaju još i na rad. Molim da se protiv toga preduzmu potrebne mjere“. Ministar predsjednik Tisza uvjerava parlament i poslanika, da će odmah stupiti u dodir s ministrom domobranstva, da ovaj naredi što treba. Prešavši na dnevni red, uzeli su riječ grof Mihajlo Karolyi i grof Bela Serenyi.

Organizacija Nijemaca u Austriji.

K. B. Beč, 14. septembra.

Pod predsjedništvom poslanika dr. Denka obrazovana je njemačka radnička zajednica, koja sačinjava samostalnu grupu narodnog saveza. Pravac novoobrazovane grupe biće, da svoje narodno-političke privredne ciljeve izvodi zajednički sa drugim grupama narodnog saveza. Grupa pak sadržava sebi u danom slučaju samostalno držanje prema stanovništvu i vladi. Njemački narodni savez sastao se prije podne u pun zbor i riješio, da caru jedinstvom izrazi svoju odanost, bezuslovnu gotovost poštovanja narodnog saveza za otadžbinu i da ponovo da izraza svoj želji, da caru bude sudjeno, da sa svojim vjernim saveznicima pobjedi sve svoje neprijatelje i časnim mirom pripremi srećnu budućnost. Predsjedavajući dr. Gross saopštio je o osnivanju njemačke radničke zajednice, u kojoj su se prikupili članovi dosadanjeg njemačkog narodnog saveza, kao i oni poslanici narodnog saveza, koji do sad nijesu pripadali ni jednoj podgrupi. Izmjene pravila koje su ovim novim osnivanjem potrebne, podniće predsjednik idućem punom zboru. Poslije punog zbora narodnog saveza održana je sjednica njemačke agrarne stranke, u kojoj je riješeno, da se sve snage udruže u službi čvrsto spojenog zajedničkog rada.

Grčka.

Kabinetno pitanje još neriješeno.

K. B. Atena, 14. septembra.

Prema jednoj Havasovoj vijesti kabinetno pitanje nije još riješeno. Danas nije bilo nikakvog zvaničnog savjetovanja. Šta je sa Zaimisom?

K. B. Lugano, 14. septembra.

Dokle „Secolo“ iz Atene javlja, da sporazum nagovraha Zaimisa da ne ostane pri svojoj ostavci, dotle „Corriere della Sera“ javlja iz Londona, da je tamošnje grčko poslanstvo saopštilo, da je kralj uvažio ostavku Zaimisa. Političko stanje u Ateni i svijeh je zamršeno.

Napad na francusko poslanstvo.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.) Haag, 14. septembra.

Iz Atene javljaju, da je pri atentatu na francusko poslanstvo prvi pucanj opaljen u samoj zgradi poslanstva i da je ovo utvrđeno pouzdanim svjedocima.

Stigao poslanik.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.) Sofija, 14. septembra.

Prema obavještenjima sa zvanične strane, barun Schenk, bivši njemački poslanik u Ateni, sa austro-ugarskim i njemačkim podanicima, koji su tako isto morali napustiti Grčku, prispjeo je na liniju bugarskih predstraža.

Rusija.

Zabranjen boravak u Petrogradu.

K. B. Berlin, 14. septembra.

„Vossische Zeitung“ ima iz Stockholma brzojavnu vijest, prema kojoj je redarstveno odjeljenje stavilo do opšte znanja, da je od sada dolazak u Petrograd dozvoljen samo s vremena na vrijeme po predhodnom odobrenju. Licima, koja stalno ne stanuju u Petrogradu dozvoljeno je bavljenje najduže od četiri nedjelje.

Događaji u Turkestanu.

K. B. Kopenhagen, 14. septembra.

Zvanični organ turkestarskog glavnog guvernera objavljuje slijedeću zapovijest generala Kuropatkina: „Vojni guverner područja Fernaga general Gippius priključio se prethodnih radova oko mobilisanja mjesnog muslimanskog stanovništva za radove u pozadini vojske. U svome pozivu na stanovništvo protumačio je dotični carev ukaz u smislu, kao da se za te radove vrbuju samo dobrovoljci. Uzimajući u obzir, da je Gippius to učinio u dobroj namjeri, jer je tako shvatio carev ukaz, zadovoljavam se time, da generala Gippiusa samo opozovem sa njegovog položaja bez da ga ne predam vojnom sudu“.

U Taškentu izlazeći list „Turkestarski Golos“ predstavlja događaje u Taškentu ovako: „Pošto je objavljen carev ukaz o pozivu muslimanskog stanovništva na radove u pozadini vojske, skupilo se 31. jula oko 10.000 muslimana

u ulicama Taškenta i napadoše redarstvo toga kotara, pri čemu su nekoliko redarstvenih činovnika više manje ozlijeđeni, a jedan redarstveni stražar ustrijeljen. Redarstvu je pošlo za rukom, da uhapsi 35 muslimana, koji su po naredbi glavnog zapovjednika turkestarskog vojnog kotara stavljeni pred sud. Parnica se vodila pri zatvorenim vratima, a optuženi su imali tri branitelja. Pošto je rasprava oglašena javnom, izrečena je slijedeća presuda: 5 osoba osuđeno je na smrt, 10 na dvadesetogodišnju robiju i 5 na trogodišnju tešku tamnicu; 11 osoba je oslobođeno, a više njih dobilo je omanje kazne. Turkestarski vojni guverner Kuropatkin potvrdio je izrečenu smrtnu kaznu nad dvojicom optuženih, a ostala trojica na smrt osuđenih pomilovana su na po 5 godina robije. Kazna devetorice na dvadesetogodišnju robiju osuđenih smanjena je na po dva mjesca, a sviju ostalih osuđenih na po jedan mjesec zatvora. I

Engleska i kolonije.

Prekinuta veza između Engleske i Holandije.

K. B. Amsterdam, 14. septembra.

Poštanska uprava u Haagu saopštjuje, da je poštanski promet i preko Engleske prekinut do daljega.

Reuterov ured saopštjuje novinama, da od jučer jedan sat u jutro nije stigao nijedan brzojav iz Londona i ako je prema saopštenju iz brzojavnog ureda brzojavna veza sa Londonom posve normalna.

Svi neutralni brodovi, koji su stigli do pred engleske luke vraćeni su natrag.

Borbe u Mačedoniji.

Francuski izvještaj.

K. B. Soltn, 12. septembra.

Na frontu Strume nema promjene. Topovska vatra traje i dalje vrlo živahno. U predjelu pianine Bjelasice stupile su talijanske čete u borbu protiv Butkova i Džume. Sa ovu i onu stranu Vardara gadjalo je savezničko topništvo šestoko bugarska utvrdjenja. Sjeverno Mačkova i Majdavanja, na lijevom krila, traje vrlo živo ofenzivni rad srpskih četa. I pored živahnog otpora neprijateljskih četa sjevero-zapadno od Kobilica, Srbi su poslije borbe zauzeli jedan važan položaj, koji je neprijatelj sa'o teške gubitke. Srpske predhodnice prodiru boreći se protivu Ajvašina. Sjevero-zapadno i zapadno Ostrvsko je jezera traju žestoke borbe. Jugo-zapadno jezera Srbi su ozbiljno napredovali. Topnička je vatra zapalila mnoga sela, koja drže Bugari.

Talijani se šire u Epiru.

K. B. Ženeya, 14. septembra.

Prema pariškim vijestima švicarskih listova, tamo se čuje o neprekidnom prodiranju Talijana u Epiru.

Italija.

Talijanske operacije.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.) Berlin, 14. septembra.

„Echo de Paris“ javlja, da je zastoj talijanske ofenzive u Trientu i na liniji Soče samo prolaznog karaktera. Talijanska vojna uprava ima vrlo smio ratni plan od velikog značaja, koji misli da izvede u najkraćem vremenu.

Grad i okolica.

Zajednički središnji ured za obavještenje u Beogradu.

Kako nam javljaju grupe zajedničkog središnjeg ureda za obavještenje (Gemeinsames Zentralnachweisbureau) o srpskim vojnim zarobljenicima i interniranim građanima preseljena iz Beča u Beograd. Od sada će ta ustanova nositi naziv „Zajednički središnji ured za obavještenja filijala Beograd“ (Gemeinsames Zentralnachweisbureau Filiale Belgrad). Uredovne prostore nalaze se u Dobračinoj ulici br. 16. Upravnik ureda je kapetan v. s. Franjo Lenz.

Izložba slika.

U zgradi „Kolarca“ na gornjem boju izložene su razne slike u masnoj boji, većinom pejzaži, koje se prodaju po vrlo umjerenoj cijeni. Čist prihod od prodaje namijenjen je dobrotvornoj svrsi. Izložba će trajati do 20 o. m., a otvorena je svakog dana od 1 i pol do 3 sata po podne.

Nesretan slučaj.

Vojnik K. od e. i k. 37. dopunskog bataljuna, koji je kao bolničar određen u pričuvenu bolnicu „Brčko“, neobazrivo je rukovao sa jednom kapslom za dinamičke metke, tako da je ova eksplozivna i teško ga povrijedila. Morala su mu se amputirati tri prsta sa lijeve ruke.

Narodna privreda.

Priredno stanje Švedske.

Bečki nedjeljni list „Das Handelsmuseum“ dobio je iz Stockholma slijedeći izvještaj o privrednom stanju Švedske: Privredna godina 1915. pruža u toll-

ko jednu jednostavniju sliku nego li 1914., što se od početka do kraja nalazila u znaku svjetskog rata, te su pod njegovim uticajem privredne prilike iskusile velike promjene, odnosno novu uređenja. Mjerala ratujućih sila ometane su i neutralne zemlje u svoime trgovinskom prometu sa inostranstvom, pa je i njihov privredni život jako oštećen. Teškoće za brodarstvo postale su još veće, prevozni troškovi u opšte su se ogromno povećali; neprekidne naredbe o zabrani izvoza i opsežno miješanje države radi uređenja izvoza i uvoza svelo je slobodnu trgovinu na najmanju mjeru. Trgovinska politika je — kako su se prilike razvijale — postala najmjerodavnija činjenica u spoljnoj politici neutralnih država.

Statističkog materijala o švedskoj spoljnoj trgovini godine 1915. nema, jer je ubustavljeno redovno objavljivanje statističkih izvještaja o izvozu i uvozu zemlje. Ali se ipak može tvrditi, da se švedski privredni život neočekivano dobro prilagodio tim teškim prilikama. Industrija je svoj rad ne samo održala, nego je u mnogome znatno proširila. Naročito su industrijske grane, koje rade za izvoz, uslijed povoljnih uslova, koji su za njihove proizvode vladali, mnogo zaradile, jer je u opšte pošlo za rukom, da se vanredno povećani proizvodni troškovi izravnanju povećanjem cijena gotovih tvorevina, a djelomično da se šta više postignu i znatni čisti dobiti nego li ikada prije. To je bio slučaj naročito kod brodrarske, električne, kovinske i strojevnje industrije kao i kod onih industrijskih grana, čiji su proizvodi upotrebljavani za izradu ratnog materijala. S druge strane nijesu se mogli izbjeći gubici kod raznih vrsta industrije uslijed poskupljivanja sirovine, naročito u slučajima gdje su tvornice bile vezane ugovorima za ranije nabavke. Kemijska je industrija dobila uslijed rata jak polet za dalji razvitak.

Radnička besposlenost — ne uzimajući u obzir gradjevinski zanat i industriju kamena za popločavanje — nije nastupila; šta više se osjećala oskudica u do broj radničkoj snazi.

Novca je bilo dovoljno. U martu 1916. objavljeno ispitivanje kraljevskog bankovnog nadzorništva o učincima rata na švedski privredni život iznosi ovakav ishod:

„U koliko se ispitivanjem moglo saznati, izgleda da svjetski rat nije nepovoljno uticao na privredno stanje zemlje. Povećanje uloga kod raznih banaka i blagajna kazuje prije o tome, što se naše zemlje tiče, da je razvitak povoljan. Pri tome pak ne treba previditi, da je bogati novčani prinos, kako se on u podacima banaka i štedionica ogleda, u većem obimu posljedica prodaje smjestišne robe, plovnih srestava itd. i desetkovanja stočnog i konjskog stanja u zemlji, naročito u toku 1915. godine. Može se dakle reći, da novčanom prinosu bitno nije uzrok u obračunavanju novih kapitala nego u pretvaranju ranije mrtvog kapitala u živ prometni kapital. Dalje ne treba previditi, da između povećanog ulaganja svijeta kod pojedinih banaka i njegovog povećanog primanja u inostranstvu postoji jedna unuttarnja veza; da za primanja, njihovu naplatu na način, koji je za zemlju najpovoljniji, naime u obliku robe, postoje velike teškoće.“

Potreba kredita bila je više nešto slabija nego li u redovnim godinama, sposobnost plaćanja dobra, odnosno poboljšana. Domaći zajmovi (države, opština, hipotekarnih banaka, prometnih preduzeća i industrijskih društava) iznosili su u god. 1915. cjelokupnu svotu od 217,3 milijuna kruna prema 176,7 milijuna kruna u prošloj godini, odnosno oni su iznosili od avgusta 1914. do decembra 1915 oko 289 milijuna kruna, u god. 1913. oko 123,8 milijuna kruna. Kod 443 štedionice u zemlji bio je uložni račun (bez interesa) god. 1915. mnogo veći nego li ikada prije toga; on se popeo od 986,6 milijuna kruna 31. decembra 1914. na 1015,8 milijuna kruna 30. novembra 1915.

U daljem karakterisanju 1915. privredne godine valja još navesti, da je u toku iste zavedeno novih osnivanja 578 dioničkih društava i banaka (prema 563 u prošloj godini), koji predstavljaju cjelokupni kapital od 94,6 milijuna kruna (prema 81 milijun kruna u prošloj godini), od kojih su 80,2 milijuna kruna, odnosno 85% uplaćeni. Od ovoga je bilo 299 trgovačkih preduzeća (oko 51 milijun kapitala), 145 industrija, odnosno poljoprivrede (oko 15 milijuna kruna), 59 prometnih preduzeća (sa 21,1 milijuna kruna), kao i dvije banke. Svakako je od važnosti, što je u god. 1915. umnožavanje kapitala već postojećih društava bilo većeg obima, nego li novo-osnovanih preduzeća.

I broj preduzetih stečajnih postupaka nije ratom povećan, jer ona iznose:

1915.	1914.	1913.	1912.
3541	3537	3803	3919

Državne željeznice imale su od kako je rat otpočeo da savladaju ogromno povećani saobraćaj uslijed provozne trgovine, koja je tada nastala, i jako povećano izvoza izvjesnih proizvoda. Prema približno 10 milijuna t. u obe prošle godine iznosio je cjelokupni transport robe 1915. skoro 13 milijuna. — Istina je, da se osjetila oskudica u podvoznom materijalu, što je mnogo smetalo; dalje je isto vrlo teško sa nabavkom potrebne količine uglja i drugog goriva, koji je prema slaboj kakvoći bio jako poskupio.

Švedska trgovinska flota — kao i neutralno brodarstvo u opšte — postiglo je većinom velike priloge. Iz brojeva, koji stoje na raspoloženju o finansijskim rezul-

tatima 1914. vidi se, da su oni i pored znatnih prekladanja, daleko povoljniji nego li što se očekivalo; — bruto-prilodi naime iznosili su 148,8 milijuna kruna prema 169,3 milijuna kruna u god. 1913. — Ishod u god. 1915. svakako će nadmašiti ranije godine. —

Cijene glavnih zemaljskih proizvoda u god. 1915. bile su povoljne; prosječna cijena od t. švedskog sirovog željeza, prema izvještaju kraljevskog trgovačkog kolegija, bila je:

1915.	1914.	1913.
126-88	94-61	93-29
K r u n a		

Proizvodnja god. 1915. bila je daleko veća nego li god. 1913. I cijene drvina (jelovina i borovina) skočile su. Kad se uzme mjesečne prosječne izvodne cijene sa 100, onda brojevi krajem 1915. dolaze do 160, odnosno 175, i dalje su skakali na svršetku godine. Drvarska je industrija u ostalom veoma napredovala i sjajno se razvijala.

(Nastaviće se.)

Razne vijesti.

Ruski car za biblioteku u Louvainu.

Kako javlja „Neues Wiener Journal“ ruski je car odobrio uveličanjem odbora pod predsjedništvom velikog knjaza Nikole Mihajloviča, kojemu će biti zadatka da potpomogne ponovno uspostavljanje čuvane biblioteke u starom belgijskom gradu Louvainu (Löwen) koja je, kao što je poznato, potpuno stradala uslijed ratnih događaja 1914. g. Imperatorska Akademija Nauka, Narodna Biblioteka, Petrogradski universitet i mnoge druge naučne korporacije, knjižnice i univerziteti obecali su, da će iz svojih zalih pokloniti veliki broj knjiga za novu louvainsku biblioteku.

Zvanične objave.

Naredba.

Sve trgovačko-zanatlijske i ostale povlastice (koncesije), koje nijesu potpisane od strane glavnih građanskih povjerenika baruna Langša i pl. Somogyia, moraju se do kraja septembra a neminovno zamijeniti novima. Prema tome stare koncesije 1. oktobra gube svoju važnost. Prilikom te zamjene moraju se jednovremeno podnijeti i nova uvjerenja.

Beograd, 13. septembra 1916.

C. i k. zapovjedništvo mosne brane i grada Beograda, Upravno odjeljenje,

Poslijednje brzojavne vijesti.

Izveštaj njemačkog vojnog vodstva.

K. B. Berlin, 14. septembra.

Zapadno bojište:

Front maršala princa Ruprechta bavarškoga:

Na Somme traje obostrani žestoki topnički boj. Krvavo su odbijeni mnogi neprijateljski napadi između Ginchy-a i Somme. Protunapadima zauzeli smo mjestimice neke položaje. Učinjeni su mnogi zarobljenici i plijen.

Front njemačkog prijestolonasljednika:

Na desnoj obali rijeke Maase razvili su se pješadijski bojevi između Thianmonta i šume Chapitre.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda bavarškog:

Položaj je nepromijenjen.

Front konjičkog generala nadvojvode Karla:

U Karpatima nije uspio jedan ruski napad na brdo Capul. Zapadno od Capula se vode bojevi. U Erdelju nema osobitih događaja.

Balkansko bojište:

Vojna skupina maršala Mackensena:

U Dobruđzi napreduju uz uspješne borbe njemačke, bugarske i turske čete.

Mačedonsko bojište:

Razvio se živiji boj uz obe strane ostrovske jezera, na frontu Mogljetice i istočno od Vardara. Odbijeni su snažniji neprijateljski napadi na Ciganskoj planini, na Kukuruzu i kod Kobilica. Bugarske su čete zaposjele Kavalu.

Prvi zapovjednik glavaog stana pl. Ludendorff.

Kavalski vojni zbor.

Pozdravi njemačke štampe.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina“.) Berlin, 14. septembra.

„Lokalanzeiger“ označuje sporazum, koji je postignut između zapovjednika četvrtje grčke vojske i njemačkog vojnog vodstva kao jedinstven u svjetskoj historiji. On je nastao uslijed jedinstvenog i nenaravnog nasilja sila sporazuma prema grčkoj vojsci, koja je uslijed uspješnog nadiranja bugarske vojske došla za leđa Bugarijama. Njemački narod sa mnogo simpatija očekuje dolazak razboritog generala i njegovih vjernih četa.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

Croix Rouge Serbe, Ženeva, za Dimitrija Stojanovića, sajdžiju iz Kruševca. — Dragi Mito! Izvještaj dugo očekivani o tebi, poslije toliko vremena — dobila sam, što me čini presretnom. Ja i djeca zdravi smo, što isto želimo i o tebi čuti. — Molim te Mito, pošalji mi novac što prije. — Gledaj da me izvještaji za Kostu i Jovu. O njima ništa ne znamo. Mnogo te pozdravljamo i ljubimo, Dragoslav, Leposava i Dara Stojanović, Kruševac. 13348-8

Vojvodić Čakarević, Užice, Ja sa Danicom, ujkom i Čedom smo zdravi u Francuskoj. Jovo Vraneš, Vladeta, Milutin, Dragutin zdravo u Solunu. — Danas sam poslao majki para a Jova ranije poslao Desi. Javite preko „Beogradskih Novina“ kako ste i jeste li novac primili, pozdravljajte vas sve, Darie. 13301-8

Gosp. Jovanu Premoviću, G. Milovanu Djukiću, kontroloru telefona iz Beograda, Ja, žena Ljubica, zdrava sam. Izvještavam da su svi živi i zdravi iz Užica. Pozdrav svima Ljubica Djukić, Malajnička broj 1. U isto vrijeme molim gosp. Milovana Djukića, da nas izvjesti o Mladenu Bogosaviću iz Beograda, pita mati Danica Bogosavić. 13345-8

Peri Arandjeloviću apotekaru, Ženeva, Georges Favon Nr. 10. Molim javite Slavi, da sam primila 14. jula i 4. avgusta 145 kruna. Molim da mi u buduću redovno šalje. Ne mogu se useliti u njegovu kuću, jer je zauzeta. Zet Steva zdrav. Pozdravljam sve. Evtalija Drimpelman, Bitoljska ul. 32. 13387-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva, Za g. Djoku Novakovića, predsjednika kontrole, Nica, Francuska. Molim vas lijepe ujkice Djoko, pošaljite mi što prije novcu penziju, po knjižici br. 2707, II. 1157, koju nisam primila od novembra 1915. god., te sam u velikoj oskudici. Keka i beba su dobro. Vas i sve vaše pozdravlja vaša nećaka, Nastasija (Naca) Božićeva, Beograd, Balkanska ul. broj 17. 13386-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva, Najučtivije molim izvjestite moga muža Milivoja Stojanovića, rezervnog pješ. kapetana I. klase, 13. puka, I. poziva, da sam novac u tri maha primila, posljednji put 380 kruna. Zahvalna, Zorka Mil. Stojanovića, Stiška ul. 26. 13385-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. — Blagodarnim društvom na isprućaju novca i molim da izvodi dostaviti ovaj oglas Bisi Rerih. Draga moja Biso, novac 148 kruna primila sam, hvala ti. Javi opširnije, o sebi djeci i Mihajlu. Jesi li u vezi sa braćom. Dragi poslao 98 kruna. Ranije stigla jedna pošiljka bez imena pošiljaoca. Mishimo da je od Milana. Ništa sigurno ne znamo o njemu, briga velika. Razaberi i javi što prije preko Crvenog Krsta ili Ace Dinića. Boga nek vas čuva i štiti. Ljube vas sestre i majka. Vasa je s nama. Aleksandra Petronija Savića, Hadji Mlentićeva ul. Nr. 3. 13286-8

Dragoljub Stamenković, nadzornik, Kragujevac, izvještava ženu Jelu i djecu da je zdrav i nalazi se u Francuskoj. Oglas poslat od gospodje Ačimović primio sam, koji me je obradovao. Novac šaljem i dalje, javite se češće. Molim sve svoje prijatelje da im u slučaju nužde pomoć ukažu. 13301-8

Radomiru Pavloviću Bojadžiću, inženjeru, Kragujevac. Dobio sam pismo Čede da su brata, sinovi, zetovi sa djecom kao i mi svi, ja i Dragi zdravo. Šaljem 256.70 kruna, predaj gospodji Jeremije Pavloviću, učitelja, ona je stanovala u Topoljevoj kući, Jugovića ulica, sestra Lepša nju poznaje. Zet Vajko misli, da je iz Topole Slava Milošević sa Jovom i Vlakom zajedno u Francuskoj u školi. Javi se preko „Beogr. Novina“. Pozdrav svima, Boža, Dragi Pavlović Bojadžić. 13301-8

Svetlenu Šaponiću, Kragujevac, Zaka, Živan, Dragi mole sve svoje koji znaju gdje se nalaze Jovan Pečanin, žena mu Vuka sa djecom, kao snajke Leposava J. Šaponić, Zorka V. Šaponić sa svojom djecom. Mole se, da se javi Gradištanu, Ženeva preko „Beogr. Novina“. Zaka, Ješa, Veljko, Luka, Mile, Bata zdravi su, Živan Šaponić. 13301-8

Sava T. Rančić, adv. iz Pirota, javlja:

Dr. Nadi Stanojević: Vlada otišao za Rusiju sa ostalim oficirima. Nijedan mi se još nije javio. Tražio sam izvještaj kod ovd. ruskog konzulata. Dobiliven izvještaj dostaviti ću.

Gđji Anki Sretenovićki: Teča Dušan zdrav. Za Milica još ništa. Kum Žika bolničar zdrav. On javlja, da je njegov zet Žika (kafedžija) umro. To je valjda, kuma Darin Života.

Gđji Zorki Sribislava Kovačevića: G. Sribislav zdrav, javite svojoj adresi. G. Čarapiću, Beograd: Advokat Budimir Borisavljević zdrav. Pita za ženu i dijete.

Gđji Jelici Tufigdžići, Šabac: Dr. Dragomir, adv. zdrav. Javite se.

G. Aleks B. Barać, Beograd: Aleksandar Dj. Nikolić, poručnik u Bizertu zdrav. G. proti Milošu Velimiroviću, Kruševac: Dr. Milorad zdrav kod kuma Pavla. Milutin davno kod Bore, Velimir u Francuskoj na medicini. Gđji Nati poslat novac. Javite za smrt pok. Draginje (za pok. Sašu znate).

G. Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim budite ljubazni pa dostavite Vladi da sam novac tri puta primila: 60 fr., 400 fr. i 250 drahmi, a ne 700 drahmi, kao što vi javljate. Sav novac primljen preko Wiener Bank-Vereina. On ne izvidi šta je sa ostalim novcem. Vama toplo blagodari a Vladi šalje mnogo pozdrava sa majkom i djecom. Natalija Vl. Bešević, Miloša Velikog 77. Beograd. 13393-8

Croix Rouge Serbe, Ženeva, Rue Pierre Fatio 25. Blagodarnim na izvještaju o Dimitriju Ristiću, kapetanu I. kl., komandiru sanitet. kolone, šumad. div., 1. poziva i o mome sinu Dragoljubu. Izvještite ih da smo mi svi zdravi i želimo da se češće javljaju. Dimitrije neka se javi majci i šta je sa njegovom braćom Miletom i Lazom. Majka mnogo brine. Blagodari Hristina Srećković, Kr. Aleksandra ul. 128. Beograd. 13370-8

G. Djoki Radoljoviću, Ženeva, Suisse. Primio sam 297 kruna, hvala ti na sjećanju. Sve naše mnogo pozdravlja, vaša braca Ilija Čarapić, Beograd. Kondina ul. 18. 13365-8

Vuletića familiji, Kragujevac. Oglas preko čika Toze dobismo, mili naši, Nato, Ružo, Mičo, zdravi smo svi trojica Dušan, Dragutin, kumovi Magdići, kum Velezić, Mico, najdi ženu Alekse kolara, Lepenička ul. 3 i daj joj 200 kruna. Draga Milka, ja sam zdrav sa Žikom i Najdanom. Istim putem izvjesti me o zdravlju i prijemu novca. Vaš Aleksa vas ljubi. Vuletići da se slikaju svi i fotografije pošalju preko Gradištanca. Milivoj Kostić sa braćom zdrav. Pozdravlja Branko Vuletić. 13301-8

Kacleroviću, Kragujevac. Vlada javlja: Boža u Zandarmertiji na Krfu, šuraci: Adam sa mnogi, profesor omladine Dragoljub u poljoprivrednoj školi u Boždeanu-u, Sveta Vuksanović u Alžiru (Afrika), Kamenko Bačić, dječki bataljun — nema novaca. Ostale ne zna gdje su, tražiće. Sa mnogi su moji drugovi: Aleksandar Tasić, Care, Dušan Ilić, Milan Stojčević, Sveta Popović, Pera Djordjević (Creusot). Svi smo zdravi. Novac ću poslati koncem mjeseca. Pozdravlja majku, Vukosavu, Natu, Trišu, Anđiju, Mikicu, baba Lenu, djecu i sve ostale. Vukosava. Odgovorite preko Gradištanca. Vlada Ristić. 13301-8

M-me. DANA MARKOVIĆ, Chalet Bellevue Gstaad-Suisse, Berne. Draga Dano. Tvojku kartu od 14.-I-VII. 1916. primila sam, mnogo me je obradovala. Hvala ti Dano. Molim te javi Gojku da sam sa djecom zdrava, da je Mila pošla u školu i stalno misli na svoga taticu. A Dušanu da je otac vuku slomio. Za posljednja tri mjeseca primila sam 2042 Kr. a 500 drahmi još nisam. Mnogo ih pozdravljamo. Tebe i tvoje iskreno pozdravlja tvoja Dara Pavlović, Kosovska ulica 31. 13274-8

Gosp. MIJALU G. RISTIĆU, Rim. Moj drug Ljubomir Stevanović, penzioner, nije primio penziju za mjesec oktobar, novembar i decembar prošle godine. Njegova je penzija mjesečna dvesta devedeset pet dinara i trideset jedna para dinarska, 295.31. Molite on i ja uzmi ovu njegovu tromjesečnu penziju, promeni u krunama i pošalji preko mene da mu predam. On je u krajnoj nuždi. Jamićem za ispravnost. Zdravi. Pozdravljamo te. Odgovori. Ujna, uja: Jelka i Mih. Čiprić, Brankova 25. 13279-8

SOCIETE DE LA CROIX ROUGE Rue Pierre Fatio 25. Gosp. Kostu Ristiću. Velika hvala na izvještaju o mojoj djeci, radujem se da su živi i zdravi, javite im da sam zdrava i nalazim se kod Perse. Pozdravlja ih i ljubi njihova mamu, a vama ostaje blagodarna vaša prija Hristina Vukomanović, Jevremova ul. 18. 13263-8

Milutinu Popiću, trg. iz Niša, Ženeva. Molim izvjestite moga muža Milorada Bulatovića, da sam zdrava u Nišu, Vas i njega pozdravlja Leposava Popić, Niš. 13067-8

Isaku H. Mandilu, trgovcu iz Niša, Ženeva. Tvoje pismo od 15.-8. primih i oglas pročital. Vidim šta mi javljaš za Luca, kad budeš dobio tačan izvještaj a ti me izvjesti pismom. Porodice dr. Stolića, Stavre Pejića, Demozeta, Zivanica, Peče H. Pešića, Karica, i mati Dušana Starca zdravi su, izvjesti Starca da javi Dragutinu Brki da je Lepa sa djecom kod Perse i da joj pošalje novac preko Bal. Banke. Piši Peši neka se izvjesti preko njegove braće za mog sestrića Radovana F. Dimitrijevića, djaka je li živ i zdrav i gdje je, jer o njemu ništa neznamo, ako mu što treba ti mu podaj. Raspitaj se za Milana Ante Zdravkovića telegrafista Hugovih aparata niške pošte. Pošalji 1000 franaka Dušanu Živkoviću, Volos, Hotel Aleksandria ili naredi g. Lazi Avramoviću, neka mi da za naš račun 1000 drahme, javi ako imaš potrebu za novac. Tebe i sve naše prijatelje pozdravlja Andon Andonović, Niš. 13067-8

Gosp. Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim vas lijepe izvjestite g. Božidara M. Srećkovića, da su njegovi Zora, Bela i Bebuška hvala Bogu svi zdravi i dobro. Veoma se raduju što im se tata javio i što je zdravo i dobro i svi ga mnogo pozdravljaju i mole ga da im se češće javlja. Zora je do sad primila svega hiljadu šest stotina trideset i pet kruna preko firme Anastas Pavlović. Moga Peru ka i ostale sve mnogo pozdravlja tvoj Svetozar K. Popović, trg. iz Valjeva. 13233-8

Milanu A. Vukomanoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Dragi Milane. Tvoje karte dobila sam tek sada koje si mi pisao još u maju. Mnogo sam radosa što ste nam svi zdravi. Za mene i Dančicu ništa ne brini, vrlo dobro smo, kod bate smo svi. Dančica vrlo često spominje taticu; poslala sam ti fotografiju ne znam da li ćeš je dobiti. Izvještaj o tebi preko Crvenog Krsta dobila sam da si zdrav. Toša nam se je javljao iz Sofije. Lenka i Milka ovdje su. Javljaj se sa Jocom češće. Raspitaj se za Božu Bogunovića, artiljer. kapetana. Mnogo pozdrava od svih najviše od tvoje Dančice i Zore Vukomanović, Knez Mihailova ul. 31. 13245-8

Andri Diniću, Paris. Kosa sa djecom su zdravi i smjestili se u Varvarinu u Mitinoj kući, novac 1500 kruna primila je i postupiće prema tvome oglasu i naredjenju. Nana, Mara, Ruža, Milutin, Milorad i snajke, svi su zdravi i pozdravljaju te mnogo, a najviše tvoj Miloš i tvoja Kosica sa Rackana i Nadeždom. Ja stanujem u tvojoj kući. Miloš Dinić, Miletina ul. 27. 13282-8

Mita Lazarević, Italija. Vrlo me je obradovala tvoja karta od 2. VIII. preko Crv. Krsta. Gledaj, da mi što češće bar tu prijetnost pružiš. Željeli bi, da nam se Siniša i Brana tako jave, jer od njih do danas, osim izvještaja od Dobre, ništa lično nismo dobili. Tvoj nalog firma Schlessinger izvršila i brzo i tačno. Izjavi mi svoju blagodarnost. Puno, puno poljubaca i lijepih želja šalju svome tati Koka, Mima i Mila. Mnogo pozdrava od mojih i tvoje Smiljke. D. Lazarević, Miloša Vel. ul. 7. 13284-8

Dobra Stojanović, stud. techn. Nyon, Suisse. Radujemo se što nam javljaš, da su Siniša i Brana vrlo dobro. I u buduću nas što češće izvještavaj o svima vama preko ovih novina, na koje sam te pretplatila. Javi Dragici Djokić, Vency Pension Bon-Rivage, da sam njeno pismo primila i da joj Smiljka blagodari na izvještaju o zetu. Sve vas srdačno pozdravljamo i volimo, Vida Stojanović, Studenička 11. 13284-8

G. Jovi Premoviću, Genf. Molim vas lijepe, da saopštite mome mužu Anti Vildoviću, okr. načelniku, Marsejle, slijedeće: Dragi Anto, oglas tvoj dobih i jako se svi obradovamo. Za novac javljaš da ti polažeš M. Djordjević, a ovi poslije meni. Ali ne javljaš koliku sumu. Dragiša je javio 200 kruna mjesečno, ali to je griješka, ja sam tražila 400 kruna. Javi odmah, koju sumu polažeš. Miletu čuvano, ne brini. Mami dajem izdržavanje. Ljubici dadoh jedanput. Pobjini e za Sobjinu penziju. Javljaj se češće preko ovih novina. Odmah izvjesti zbog tog novca, da znam kako bih se upravljala. Pozdrav od mame, Miletu i tvoje Lepe A. Vildović, Raičeva ul. 12. 13290-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. — Molim dostaviti slijedeći tekst liji M. Petroviću, vojniku/blagajniku. Dragi Iko, i petu pošiljku novca primih. Hvala ti. Molim te, dragi Iko, šalje svakog mjeseca što više možeš za redovne potrebe. Osim toga nužno bi bilo da pošalješ jednu poveću svotu, da mogu nabaviti drva i spremiti bar najnužniju zimnicu. Poradi međimur kod upravnika da deda dobiše nešto para. Shovi sr nam, hvala Bogu, zdravi i napredni, oni vazda misle na svoga dobrog tatu i vole ga mnogo. Našem Miloradu čestitamo rođendan, da nam bude živ i zdrav. Obojicu vas svi mnogo, mnogo pozdravljaju a najviše tvoja Pavlica sa sinovima, Kruševac. 13185-8

Gosp. Svetozaru Bajoševiću, Zürich. Za Iliju Birčanina, medicinara. Molim te Iko izvjesti se šta je sa mojim Vojom, zašto se meni nikako ne javlja. Ja sam u Valjevu kod mame, svi smo zdravo. Pozdravlja Peru i pita njega za vojku. Pozdravlja te Stana V. Maksimovića, Valjevo. 13232-8

Croix Rouge Serbe, Bureau de Renseignements, Geneve, Rue Pierre Fatio 25. Molim upravu da dostavi ovaj izvještaj mome mužu Dragutinu Saviću, opančaru, da sam izvještaj o njemu dobila. Mi smo svi dobro i zdravo, za nas ne brini ništa. Ako mi je moguće neka nas izvjesti za Milorada i za teča Mihaila. Također neka se raspere i za Duška Božjakovića, Dimitrija Benča i njegovog sina i za Aleksu Ptkovića, za Savu i Dioku Djokića. Ako mi novaca treba neka javi. Pozdravlja ga Nata Savić iz Šabca. 13210-8

Croix Rouge Serbe, Bureau de Renseignements, Geneve, Rue Pierre Fatio 25. Molim biro a i gosp. Jevrema Žajovića, da izvjesti moga muža Dušana Šušnjevića da sam dobila dva izvještaja o njemu preko biroa i jednu kartu od g. Žujovića. Javite mi da sam sa majkom i djecom zdrava. U isto vrijeme neka me preko vas izvjesti, jesu li živa moja braća Miša i Jakov Petrović. Mnogo blagodari na usluzi Milka Šušnjević, Valjevo, Knez Mihailova ul. 47. 13215-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. — Molim društvo da izvjesti moga muža Mihajla Vitorovića preko Ministere d'Agriculture Serbe, Krf, da sam novac koji je poslao preko Bečke banke primila. Neka opet pošlje ali više. Zbog lakote nože neke tako isplati ti i oboje izvjestiti ovamo, da mi se ista suma položi. Neka se češće javlja, jer mnogo brinem o njemu. G. Artika neka mi da karte isprati a i preko „Beogradskih Novina“ neka se javlja. Ja, Aca, Toša, Iva zdravi smo. Mnogo ga pozdravljamo. Nadežda Vitorovića, učiteljica, Valjevo. 13231-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, Case 3545 M. B. Molim vas budite ljubazni i dostavite Stevanu Markoviću, penzioneru ovo: Tvoju sam kartu primila jučer, milo mi je, da si živ i zdrav. Ja sam samo zdrava, iz Beograda nisam nigdje išla. U veoma sam oskudnom stanju, a gazda mi traži kiriju, i morala sam preći u manji stan. Molim te novac pošalji odmah, kako bi gazdi što dala. Pozdravlja te Ljubica Marković, Sindjelićeva ul. 23. 13222-8

Croix Rouge Serbe, Bureau de Renseignements, Geneve, Rue Pierre Fatio 25. Molim vas izvjestite našeg brata M. Bojića st. phil., da smo kart primili, a novac još ne. U buduću nije potrebno da nam šalje, pošto smo dobili od tetke i teče. Sa zdravljem smo dobro, to želimo i njemu. Pozdravljamo i volimo njega, Radu i Vladu, Jelica, Danica i Dragi Bojić, Hilendarska 24. 13227-8

G. Aci Diniću, Hotel Terminus, Ženeva. Kartu od gdje Tomić primila sam. Hvala vam na izvještju. Javite mome sinu i bratu, da smo svi zdravi, da ne brine. Snajka i djeca zdravi su. Vasa u Madjarskoj, njegovi svi zdravi. Mnogo ih pozdravite. U uredništvu sam bila, samo oglas od 17. stigli, molila sam da odštampaju. Molim vas izvještavajte me i u buduću o mojim. Pozdravlja vas Darinka Čortanović, Sv. Savska ul. 13. 13229-8

Gđjici Jelici Savčić, Ženeva. Draga Jelice. Oglas preko novina pročitali smo, veiko vam hvala na ljubaznom izvještju o mome sinu i bratu. Budite dobri, pa po mogućstvu dostavite oglas Miodragu. Drago moje dijete, tvoj smo oglas pročitali, mnogo nas je sve obradovao, da ste ti, uika, čika Stanimir i Mita zdravi. Također i pismo preko gospodje primili smo. Svi smo zdravi, za nas nemoj briniti. Teča Vasa je u Madjarskoj, teča Steva u Heinrichsgrünu, zdravi su. Javljaj nam se češće, jer nas uvijek slijak o vami mnogo obraduje. Ako možeš slijak se sa čika Stanimirom i Mitom i slike nam pošalji. Ujku izvjesti da su ujna i djeca zdravi. Pozdravi ga od nas svih. Piši nam što više o sebi. Za Katu i Polu ne moguće je izvjestiti se, jer nema veze. Sve mnogo pozdravljamo, tebe ljubi tvoja mama. Vama unaprijed blagodari i pozdravlja gospodju, gospodina i vas Darinka Čortanović, Svetog Save br. 13. 13229-8

Biro Djordjević, Ženeva, za Ristu Topalovića. Mnogo vam hvala na dosadašnjim izvještajima. Molim vas raspitajte se za Micu i čim dobišete odgovor izvjestite me o njemu. Micu izvjestite da sam primila 150 kruna preko Wiener Banke, inače nikakvih više izvještaja o njemu nemam. Molim vas nabavite mi umrlicu Stevanovu i ostala dokumenta koja će mi dočnije trebati i čuvajte ih kod vas. Ja ću vam sve troškove naknaditi i biću vam uvijek blagodarna. Izvjestite Dimitrija Obradinovića, poštara da su mu majka i sestre zdravo, da su novac primile i da je Dana u Paracinu. Živka S. Mihajlovića, Valjevo. 13240-8

BIRO DJORDJEVIĆ, Ženeva, Case Mont Blanc No. 64-50, za Ristu Topalovića. Hvala ti i ako si mi javio crnu i nesretnu vijest. Molim te upotrebi sva sredstva da ožalošćenim roditeljima i nesretnim sestrama bar Milutina živa i zdrava vratiš. Položio sam tvojim ženi 200, dve stotine dinara, to podaj mome Milutinu. Sve troškove koje budeš učinio za Milutina, redova XVII. puka, priznaće nesretni otac, jer to mi je još jedina nada i utjeha. Molim te javi nam kako je Milutin sa zdravljem, a njega izvjesti, da smo svi živi i zdravi. Blagodari i pozdravlja te Obrad Strahinić. 13236-8

CROIX ROUGE SERBE, Bureau de Renseignements, Ženeva. Molim Društvo za što brži izvještaj o dole imenovanim, da li su živi i zdravi. I. Dušan Živković, kapetan II. kl., bio pri štabu u prizrenskoj okružnoj komandi; 2. Isailo Jeremić, regrut od 1896. Otišao sa srpskom vojskom — rodom iz Gornjih Mušića. Odgovor poslati na adresu, Milorad Živković, Gornji Mušić, Mionica. 13237-8

SOCIETE DE LA CROIX ROUGE Rue Pierre Fatio 25. Zahvaljujem vam na izvještju o mojim sinovima. Molim vas da ih izvjestite da smo mi svi dobro, da sam ja kod Veteke i Zake, i da su i oni zdravi. Mnogo ih ljubi njihova mama, vas pozdravlja Persa Stamenković, Jevremova ul. 18. 13263-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva. Lijepo vas molim da izvjestite moje sinove: Stevana Simića, inž. p.poručnika, 2. pionske čete, dunavske divizije, I. poziva i Svetislava Simića, pješad. naivednika, 2. čete, I. bat., II. puka, moravske divizije, II. poziva, da smo njihovu kartu primili i mnogo smo se obradovali što su se posle tako dugog vremena javili, jer smo bili u velikoj brizi. Mi smo ovdje svi živi i zdravi, kuća i radnja je dobro i neka se za nas ništa ne brini. Pozdrav od svih Stojan Simić. Ujedno izvještavamo Thimira Marića, polic. pisara, da čemo njegovu gospodju izvjestiti po prilici. Pozdrav Stojan Simić. 13264-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. Molim da me izvjestite za moga muža Dragolja Obradovića, upravnika topičderske ekonomije, — pisara štaba inženjerje drinske divizije, II. poziva, da njer sa djecom: na imanju; neka ništa ne brini. Djeca su zdrava. Neka me izvjesti za brata Zarka. Blagodarna Slavka D. Obradović, Užice, Rogaćica — Bačevci. A. 663-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. Blagodarnim na izvještaju o mome bratu Simi Janoševiću, učitelju iz Užica, i molim Srpski Crveni Krst, da izvjesti mog brata, da smo primili novac koji je poslao, jedanput 102 kruna, a drugi put 72 kruna i da smo svi živi i zdravi. Novac, ako je njemu potreban, neka nam ne šalje, jer mi ovdje možemo naći. Neka se češće javlja. Blagodari vam Zora Janjušević, prof. iz Užica. A 650-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva. Molim vas dostavite ovo pismo mome mužu g. Stevi Rekalicu pukovniku na Krfu: Dragi Stevo, Baš danas sam dobila prvu kartu preko Ziriškog Biroa od tebe, koja nas je sve neobično obradovala, neznaš kako smo radosni, što vidimo da si živ i zdrav. Djeca svaki dan pominju svoga dobrog dedu. Hvala Bogu svi smo zdravi samo ja sa mojim očima vrlo hrdjavu. Djeca napreduju i ljube ruku svome dobrom dedu i mnogo ga pozdravljaju. Ovdje sve neobično skupo, treba nam za zimu toplog odijela, drva i ostalog što je potrebno za zimnicu, pa ako ti je moguće, pošlji nam što novaca, ali opet nemoj i tebi omaliti. Krijadžija nemamo i kiriju ne primamo. Svi te mnogo pozdravljamo, tvoja Marica Rekalčić, Dobračina ul. b. 33. 13216-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. Molim društvo da izvjesti moga sina Nikolu Ilića artilj. kapetana I. klase (majora), drinskog artilj. puka, I. poziva, da smo mi svi zdravi, da za nas ne brine, da nam se češće javlja i da nam novac što skorije pošalje. Molim da javi Nikola za Ivana Matića, iz istog puka vojnika, je li živ, pita otac za njega. — Unaprijed blagodari i moli za što skoriji odgovor, Savka Ilićka, Prote Mateje ul. 7. Valjevo. A. 680-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. Molim da me izvjestite o mojim sinovima Aci Drndareviću, I. četa, pionirske drinske divizije, I. pozva, Nedeljku Drndareviću, vojniku II. četa, III. bat., VI. puka, I. poz. drinske divizije, Slavoji Drndareviću, regrutu djačke čete (1896 god.). Isto tako i za Mihajla Simića, majora, IV. puka, III. poziva, drin. diviz. i sina mu Momčila, regruta-djaka od 1896. god. Najzad za Drag. Vučkovića, komordžiju intend. voza V. odjel iz Sevojna. Josef Drndarević, Užice. A 661-8

Societe Serbe de la Croix Rouge, Geneve. Molim obavijestite me, jesu li živi i zdravi Milan Bojović, djak-podnarednik pri štabu XV. puka, III. poziva i Milivoje Brvčanin, sveštenik iz Gornjeg Milanovca. Spoštovanjem Nestor Bojović, Milanovac. A. 678-8

Croix Rouge Serbe, Bureau de Renseignements, Ženeva. Molim izvjestite se i ovim putem javite, jesu li živi vojnici: Vukoje Brajković, 2. četa, 3. bat.; Branko Mandić, 2. četa, 4. bat.; Janičije Radomirović, 2. četa, 4. bat.; Novica Markićević, 2. četa, 4. bat.; Simeon Milovanović, 2. č., 4. bat.; Jovan Vranić, 2. čet., 4. bat.; Mihajlo Nedeljković, 2. četa, 4. bat. Svi iz 11. puka, šumad. div., 2. poziva. Vasilije Brajković, Stubal, okr. Trstenik. A 653-8

Züricher Bureau Nr. 1396-27664. Na pitanje odgovaram, da sam sa čerkom u Kruševcu, javite mojim sinovima, da nam je novac jako potreban, jer smo ostale bez ikakvih sredstava. Katarina J. Boškovića, Langestrasse Nr. 23. Kruševac. A 655-8

Viktoru Perolu, Nagymegyer. Javljam mome mužu, da sam kartu primila, slike nisam poslala što je Angelo bio slab, ozdravio je i sliku ću poslati. Otac je zdrav, djeca te i ja pozdravljamo i volimo, molimo te za tvoju sliku. Pozdrav, Gisella Perolo, Niš. 13067-8

David Konforti, Hotel Zentral, Lausanne. Pismo tvoje dobio sam i prema istom poslao sam ti novac, javi oglasom preko „Belgrader Nachrichten“ na njemačkom jeziku dali si isti u redu i koliko primio. Ovdje smo svi zdravi, otac je zdrav. Albertu reci, da su Bojanka i dieca zdravi i da ne brine i da se i on javi preko „Belgrader Nachrichten“. Marko Konforti, Niš. 13067-8

Sotir Ilić, Geneve, Rue Abauzit 1., za Dr. Petra Živkovića. Dragi Pero! — Primila sam tvoju kartu od 20.-VII. poslata preko g. Sotira Ilića. Radujem se što si zdrav. I ja sam sada zdrava, a imala sam zapaljenje plućne maramice. Sad mi je sasvim dobro, ne brini. Moram drugi stan da uzmem, ili mi javi gdje da predjem, ovdje ne mogu ostati zbog jake promaje. Molim te, Pero, izvjesti se za Cajinu djecu. Andra je bio 3. maja u Parisu, Rue Champollion 11. Neka javi šta je sa Stevom a i sa ostalom braćom. Pozdrav od svih, a mnogo poljubaca od tvoje sestre Darinke Živković, Dušanova ul. 56. 13382-8

G. Milanu Miljkoviću, Ženeva, za Mladenovića inženjera. Hvala na izvještaju, molimo dostavite tati slijedeće: Dragi tata! Vrlo smo radosni što ste svi živi i zdravi. Javljajte se češće preko g. Milana. Zdravi smo. Batu liječimo, dobro je ne brini. Hoće li dobiti skoro obećanje, poklone? Novac primljen 2757 kruna. Šaljite redovno, Ujka Duša, Raka i Dobra, da šalju nani novac ovdje, vratite se iz Beograda. Sve vas volemo i ljubimo. Ljubica Mladenović, Garten-Veg 7. Kruševac. 13383-8

MICI C. BOGDANOVIĆA, majora, Beoška ul. br. 35. — Pročitao sam vaš oglas od 18. avgusta. Novac ćete uskoro dobiti. Sva trojica smo dobro. O vama mnogo brinemo. Grlj vas i ljubi vaš Rule, Universitetstrasse No. 47, Zürich.

MICI D. BOZOVIĆ, Kraljice Natalije ul. br. 9, Beograd. — Nalazim se u Cirihi od 25. jula. Vidim da moja pisma ne dohijaju, kao ni ja tvoja. Briga o vama, naročito o tebi i našem srcencetu nikad me ne ostavlja. Uskoro ću vam poslati novaca. Grlj vas i ljubi vaš Rule, Universitetstrasse No. 47, Zürich.

KATARINI BOZE BOZOVIĆA, Smederevo—Guča. — Boža je dobro i mnogo brine za teba i djecu. Javi se odmah preko „Beogradskih Novina“. Pozdrav Dragan. Universitetstrasse No. 47, Cirihi.

DANICI VELICKOVIĆ, Šabac — Odavna ne dobijam od tebe nikakvih vijesti. Javi mi se opširno što prije. Mnogo se brinem o svima vama, a naročito o tebi, Seki i Zagi. Šta rade: teča, majka, Dragica, Brana, Sava, tetka Nina, Cana i Vuka? Seku i tebe molim da se umjerite u tuzi za našim dobrim Jankom, Božom volja. Svi naši su dobro i zdravo. Voja mi se često javlja, a Dragi je sa Tjanićem. Javi odmah šta je sa Tjanićem. Aca Atić sa Tasom, Dragi Branka Nikolića zdravi su. Sve vas mnogo vole i pozdravljaju vaš Sava. 13331-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva. Molim vas, izvjestite mog muža Dušana A. Krstića, rez. pješ. kapetana XX. puka, timoč. divizije, da sam primila prvu pošiljku novaca u 198 kruna, koju ste vi poslali preko Wiener-Bank-Vereina. Mnogo ga pozdravite i javite mu, neka mi se i u budućem javlja preko vas i redovno novac šalje. Sa zdravljem smo dobro, djeca ljube ruku. Neka javi Dr. Besarabiću, da njegovu gospodju nije primila 250 kruna, neka reklamira. Potrebno joj je 1000 kruna. Primila je njegovu kartu. Zdrava je sa sintičem i pozdravlja ga. Zahvalna Julijana D. Djordjević, učiteljica, Sumatovačka ul. br. 2, Beograd. 13336-8

M. RISTIĆ, javlja familijama dale imenovanih iz Čuprije, da su živi i zdravi i svoje pozdravljaju: Radovan Radosavljević; Zivojin M. Todorović; Djordje Nušić; Milan Janković; Milisav Simić; Ljuba i Kamenče Ljubislavljević; Milan Simić; Stanoje Stefanović; Jovan Petrović, major; Milan Janković, major; Zivojin Simić; Djoka i Boža Radojković; Dragi Petrović; Milutin Jovanović i Draža; Dobrovoje Janković; Zivojin Matić; Dušan Janković; Dušan i Sreten Božići; Anta kovač; Bole i Pera Slavković; Ivan i Mile Marković; Petar Pantić; Zole Jeremić i Čeda; Dimitrije Sibinović; Miodrag Tinkić; Toma Blagojević; Aleksa Nikolić; Milan Popović, ekonom fabrike; Miloš Stojanović sa čerkama; Dragoljub Pavlović; Pindić; Milosav Petrović; Petar Stojković; Braća Dinčić; Vasa Živić; Djordje Stanoja Nikolića; Jovan Milenka Jovanovića; Milan i Mile Stojković; Bora i Stojan Stojković; Petar Bandjić, načelnik; Stanoje Jovanović i sin Mile; Dušan Čatić; Radivoje Ljubićanović; Grgur Aćimović; Bora Djelatović; Svetislav Rakićević; Mitko Bojić; Žika monter; Milivoje sedlar; Lazar Mite furundžije; Ruža Milošević sa majkom, bratom i snajom. Iz Velikog Popovića: Pop Boga Petrović; Steva Radovanović i Dušan, Boža, Mita, Dragi i mali Boža. Gospodji LJUBICI BORE MILENKOVIĆA, sekretara kasacije, Paracim. — Bora je zdrav u Parizu i moli za odgovor ovim putem kako ste. Ristić.

Gospodji KOSARI J. DJORDJEVIĆ, Obrenovac i STEVI DJORDJEVIĆ, Valjevo. — Jova i Miša su zdravo. Pozdrav Pavle Matić.

Gospodji DRAGI MATIĆ, Niš. — Mika je zdrav, nalazi se u Rusiji. Vaš oglas sam mu dostavio. Pozdrav Pavle Matić.

KOSTI NIKOLIĆ I DRUGU, Beograd. — Pavle, Milisav, Milovan, Antonije, Janko, Velimir, Gmizović, Maksimović, Dobrovoje Dobrin, Tanasije Neimarović, Aleksa Pavlović, Mileta, Božidar, Dragica i sva njegova braća, majstor Simin sin Tanče (novac mu daje Milovan), Milan i Mića Tomić, Mika, Miloš i Duško Obućina, sva tri sina Djonisija Dragoljčića iz Valjeva, svi su zdravo i dobro, takođerje Tanasije Nikolić i pita da li je tamo Ema zdrava. Milan sin Krstin u Francuski i potrebno održavanje dobija od Milisava. Pavle javlja, da se kumi Ljubici Berislavljevoj daje potreban novac. Od Manojla sam primio potpuno novac. Sve vas mnogo pozdravljaju i ljubi Milovan. 13331-8

Djoki Nestoroviću, Ženeva. Dragi teče, molim vas javite Milanu, da sam kod mame, pogrješka je bila, da sam u Avalskoj ulici i da sam od njega novac primila. Vas i Milana pozdravljaju i ljubi Mara Dr. Milana Perovića, Sv. Save ul. 28. 13375-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva. Case Nr. 3545 M. B. za Milana S. Nedića, profesora. Hvala na izvještaju o Milanu. Molimo da mu dostavite, sa djecom smo u Palanci i dobro nam je. Ocko i mama u Beogradu u starom stanu, zdravi su. Blagodare i pozdravljaju Zorka i Duš. R. Mihailović, sekretar opštine u Palanci (Serbien). 13374-8

Bureau Djordjević. Lijepo Vas molim g. Čeko, saznajte o Jovanu Petroniću, suplentu V. gimn. vojnom cenzoru. Matl mu je vrlo brižna, jer nikakvih vijesti o njemu nema. Poruku primih, odgovor očekujem. Zahvaljuju i pozdravljaju Vas Mara Radenkovića, Beograd Car Uroševa 17. 13372-8

Milutinu Popiću, Rue Gajec, Monin 12. Ženeva. Jule Toše klonfera živa i zdrava. Mi smo sa djecom zdravi, stanujemo u kući Kole Krstića, dok se rat svršil kuće zauzete, Radmila Ljube Stefanovića u Zajčaru zdrava, ženi Bula-tović dao sam 200. Jovan Popić, Niš. 13367-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva. Molim za izvještaj o mom mužu Miladinu I. Vujiću, obvezniku I. čete, I. bataljuna, 11. puka, II. poziv, šumadijske divizije, da li je živ i zdrav i gdje se nalazi, mi smo svi živi i zdravi, radnja radi. Unaprijed blagodari Stanojko I. Vujić, Palanka. 13323-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva. Za g. Miloša Mihajlovića, pukovnika. Poslatih kruna 151.25 primila sam i mnogo ti blagodaram. Ako ti je moguće pošalji mi opet i izvjesti me za g. Svetolika Popovića, art. kapetana. Pozdrav snaja Andja Lj. Mihajlovića, Molerova 4. 13321-8

PAVLU BAJIĆU, Vatrogasna br. 5, Beograd. Rada sve pozdravlja i šalje ovaj odgovor: Ujka Joca umro od rane u Marselju. Ujna je u Nici. Milan, Duško i Proka zdravi u Solunu. J. Bailony, Ženeva. 13301-8

G-dji ZAGORKI DZIMIC, Kragujevac. Vašu kartu g. M. Ristiću poslao sam g-dji Ljubici Isailovići, Krag. Oglas vaš Miloradu poslao sam odmah. Vas, djecu, kum Dragišu pozdravljam, Josif.

G-dji KOSARI JOVANA IVANOVIĆA, Jovan, Djoka, Dragi, Dejan i Mile zdravi. Jovanu sam oglas poslao i svi vas iskreno pozdravljamo. Josif. G-dji Dušana Lukića, p-pukovnika, g. Dušan, vas i djecu mnogo pozdravlja i traži da se ovim putem javite. Josif Jovanović.

G-dja ROZDJELOVSKI, vaš sam oglas sproveo. Za Dušana učinili sve i javiću po saznanju.

G-dji MARIJI FIJALKI, Kragujevac. Vaš Vladimir zdravo je, namirnice tražene poslao sam mu. Josif Jovanović, Ženeva. 13301-8

G. V. Z. ACIMOVICU, Rue Stand 38, Suisse, Ženeva. Danas sam dobila vaših 5. karata, i po njima odmah postupila. Rado ću i u budućem dostavljati vaša izvješća, bilo reko novina ili poštom. Novac još nisam dobila, a potreban mi je. (O svojima ne brinite, zdravi su. Javite mi može li i na koji način dobiti svojju platu jedna učiteljica, koja je opterećena sitnom nejači-djecom, a još i vrlo slabog zdravlja, a nikakvu pomoć do danas nije dobila, ima oko 20 god. bezprekorne učiteljske službe. Molim vas povedite o ovome računa, jer znam da vi to možete. Zaduži ćete me mnogo, ako me najbržim putem izvjestite o Vukašinu M. Stojanoviću, djaku-gimnazisti iz Senjskog Rudnika, koji je otišao sa vojskom prilikom povlačenja. Javio se svojima još u aprilu iz Francuske vrlo kratko! On je sigurno u kakvoj školi, od tada ništa o njemu neznaju. S toga vas molim da se o Vukašinu kao prijatelju zauzmete, a da ne bi ni u čemu od svojih drugova izostao, zamenjujući mu u tuđini njegove uzor roditelje, koji su zdravi ali očajni što nikakvog glasa o njemu tako dugo nemaju. Vukašinu dajte novaca koliko mu treba, a mene izvjestite kome treba ovdje njegovi da polože. G-dji Ljubi ruku, Nikolu bratski pozdravlja, a vas poštuje i unaprijed vam blagodari Hadji Starovića, Resavska ulica broj 45. 13306-8

G. VELJA Z. ACIMOVIC, sekretar, Ženeva, Rue Stand 38, Suisse. Izvještava familij g. Radosava Tomića, narodnog poslanika, iz Umčara, srez gročanski. Radosav sa sinom Isom zdravo u Nici. Brine o svojima. G. Lazaru Maksimoviću, selo Paracim, srez kosmajski, okrug beogradski. Vaši sinovi Aćim i Aca živi i zdravi, tako je pisao vaš sin Aćim jednom svom prijatelju. G. Tanoviću, kafedžiji, iz Kipuja, da mu je sin medecionar živ i zdrav. Mole se čitaoci ovoga lista da po prikama izvjestite familije, gdje novine ne dopiru. Familije pak, kojima dostavih izvješća o svojima, kartama, poštom, neka odgovore oglasom preko ovoga lista na gornju adresu, G. V. Z. Acimović, ili kartom na svoju adresu a ja ću dalje: Jov. Hadji-Starovića, Resavska 45.

G. KOSTI JANKOVIĆU, Šumaru, Užice. Vaši sinovi g. G. Damjan i Ilija živi i zdravi. Mole da im se javite. Hadji-Starovića. 13306-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva. Molim to društvo, da me preko „Beogradskih Novina“, izvjesti za mog sina Vojina Lukića, iz Pambukovice, kotar Ub, okrug Valjevo, koji je prošle jeseni otišao sa vojnim protom Milutinom Zujovićem u štabu drinske divizije II. poz., pa se nikako nije javljao. Tako isto molim za izvještaj o ovim vojnicima: Jovanu Jociću, iz Pambukovice i Vasiliju Markoviću, iz Kožnara, kotar Ub, obveznika 3. čete, 2. bataljuna, 5. puka, II. poziva, da li su živi i zdravi. Marija Lukić i Hristina Jocić, selo Pambukovica, kotar Ub, okrug Valjevo. A. 688-8

Croix Douce Serbe, Geneve, za Drag. Josipovića. Dragi sine, tvoju kartu preko Crvenog Krsta, primile smo, vrlo si naš obradovao. Mi smo u Beogradu od marta, stanujemo za sad, kod ujne. Dobro smo, ne brini. Fabrika je čitava, zauzeta, jedan dio samo, ostavljen nama. Josif stanuje u dvorištu i čuva. Javljaj se, kad god ti je moguće. Pozdravljaju te iskreno, Zora, Olga i tvoja mama, Josipović, Crnogorska ul. 8. 13378-8

Molim Srpski Crveni Krst, u Ženevi, da me izvjesti gdje se nalazi i jeli živ Milan Ivanović, I. četa, 4. bataljon, X. puk, I. poziv, šumadijske divizije, a na adresu: Ljubica Ivanović iz Poloma, srez Zakovskij, okrug Rudnički, pošta Gornji Milanovac. A. 669-3

Božidar Gmizović, apotekar iz Novog Pazara izvještava Obrada Blagojevića, da je sva familija zdravo i dobro. A 686-8

Dimitriju Hadji Pavloviću, Ženeva. Molim izvjestite mog muža Milana Tome Markovića, okružnog ekonomu iz Novog Pazara, da sam sa djetetom, majkom i sestrom zdravo i da što prije pošalje novac. Moja braća Živadinović iz Soko Banje neka javi preko vas šta je sa Predragom, a vas molimo da ih izvjestite da smo zdravo. Blagodari Rokšanda Marković, Novi Pazar. A 686-8

Gosp. Djordje Radojlović, Pierre Fatio 25. Ženeva, Schweiz. Poslatih 295 Kr. preko Wiener Banke primila sam na čemu vam blagodaram. Molim izvjestite mog muža Živana Glišića, žandar. kapetana, da mi i u budućem redovno šalje novac i to što prije, jer je preka potreba, a u isto vrijeme neka me izvjesti za djecu: Miloša, Milana i Boru, jer o tome do sada nikakvo izvješće nisam dobila. Mi smo svi zdravi. Velika vam hvala na trudu i primite poštovanje od Drage Ž. Glišić, Kruševac, Kraljevo str. 23. A 687-8

Gđjici Bosi Milovanovićevoj, Ženeva. Dragi Boso, molim te izvjesti me odmah preko „Beogradskih Novina“, šta je sa mojom starom majkom, Acom, Ružom, Jelkom i Miletom, tečama i tetkama. (Stara majka je bila u Ateni ul. Temistokla 33). Njima pak javi, da sam zdravo i dobro. Tvoji su zdravi i pozdravljaju te. Srdačan pozdrav. Mita J. Jovanović. Čika Ljube 14. 13066-8

Gosp. Milanu Marjanoviću, advokatu, Genf, Hotel Terminus. Molim vas javite mom Milanu da sam sa djecom zdrava i u Požarevcu. Do sad sam se lično toliko puta javila, ali odgovora nikako ne dobih. Također mu pisah na adresu: g. Ace Dinčić. Čudo mi je da nikako ne javlja da je od mene ma šta dobio. Unaprijed vam mnogo blagodari i zahvaljuje na izvješću Zora M. D. Stojadinovića, direktora banke, Požarevac. 13318-8

Gosp. Dragomiru Petroviću, Villa Naef Nr. 2 chez Janoff, Bellevue, Schweiz. Molim vas javite momu mužu da sam sa djetetom i svojima u Požarevcu zdrava i da očekujem željno odgovor od njega. Unaprijed vam mnogo blagodari, Dara Vlade Budimkića, trgovca iz Smedereva. 13318-8

CROIX ROUGE SERBE, Ženeva. Molim Biro dia izvjesti mog muža Vojislava Pavlovića, vojnog marševnog ljekara, da sam 298 Kr. primila, da smo svi zdravi i da novac redovno šalje. Mnogo pozdrava i ljubaca šalju djeca i mama. U isti mah mnogo blagodari g-nu Iliću, na izvještaju i pozdravlja Vera V. Pavlovića. Mnogo blagodari na poslanom novcu pošiljaocu i moli da joj još koji put prati. Jovanka Miličević, Duhljanska ulica 166. 13339-8

Gospod. LEONU de LEONU, Ženeva. Avenue Pecit Rochemont Chez M-me Lacroix. Primio sam tvoju kartu, veliko ti hvala na izvještaju za mog sina Svetu, za nas da ne brine, svi smo živi i zdravi, nek se češće javlja preko ovih novina, tebi veliko pozdravlje. Mita Milisavljević, Prometna Banka. 13341-8

Gospod. DAMJANU BRANKOVIĆU, Ženeva. Rue du Maubaux 52. Primio sam tvoju kartu, hvala ti na izvještaju za mog sina, bio sam kod tvoje kuće, svi su zdravi, ne brini. Lager u nekoliko još postoji, očekujem gosp. Dürberga da on lager uredi, primi veliko pozdravlje od mene i mojih. Tvoj Mita Milisavljević, Prometna Banka. 13341-8

Gosp. JOVANU PREMIOVIĆU, Ženeva. Za gosp. Milorada Živanovića, arhitekta. Ja sam sa djecom zdrava a nadam se da ćeš i ti ovo vreme iskoristiti na popravku tvoga zdravlja. Molim te raspitaj za Lelina Dragutina Živanovića, kapetana I. kl., III. pješ. puka, II. poziva. Javljaj se češće. Djeca ljube taticu. Tebe pozdravlja Draga M. Živanović, Stiška ulica br. 36. 13344-8

ALEKSANDRU BODY, Rue de Condele No. 4. Ženeva. Vašu kartu sam dobila. Hvala. Izvjestite, jeli Aca sa bratom Vladimirom zajedno. Novac poslat u 3 puta u sumj 278.28 dobila sam. Pozdravite ih. Nek se javljaju češće. Jelena Djordjević, Smiljanićeva 23. 13333-8

MILOVANU RISTIĆU, Hotel Beatus, Zürich. Tvoje karte od 28.-V., 28.-VI., 28.-VII. primila sam, istovremenu kartu gdje javljaš da sam novac nekim familijama, nisam dobila. Javi naknadno. Tvoji su svi zdravo, nebrini ništa, tamo je mnogo bolje. Javi Pavlu za mene i djecu, neka ne brine ništa, svi smo zdravi. Seja je došla iz Palanke, kad bude dobila dozvolu ići će za Čupriju. Pripremi Pavla, Milovana i Milisava, Ana je slaba, djeca, majka i tata dobro su. Javljajte se što češće, mnogo vas ljube Živka, Canka i djeca Matića, Dositijeva ul. br. 26. 13332-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Ženeva. Molim Crveni Krst da izvjesti Iliju Nedeljkića, narednika, dunavska diviz., II. poziv, pionerski polubataljon, da sam sa djecom živa i zdrava, da sam u svojoj kući, i da mi odmah pošalje novaca koliko može. Majka mu je također zdrava. Novac neka pošalje na firmu Dragutina Muškatirovića, Kaja Nedeljkić, Ripanj. 13330-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. Molim javite mojim sinovima, Radoju i Nenadu P. Djordjeviću, sudiji, da sam njihove karte i pošiljke primila. Zdravo sam i srdačno pozdravlja njihova mama, Sofija P. Djordjevića, Sindjelićeva ulica broj 9. 13379-8

Gospodinu Lorencu Mitroviću, katoličkom svešteniku, Skadar. Poštovani gospodine. Moj sin Dušan Pavlović, poreznik, piše mi, da se obratim vama za obavještenje o mome starijem sinu Todoru Pavloviću, pješ. p. poručniku, koji je ranjen od arnauta ostao u Albaniji. Molim vas budite dobri pa mi javite, da li ste saznali da li je živ i gdje se nalazi. Blagodarna unaprijed Mileva Pavlović, Beograd, Resavska 74. 13308-8

Croix Rouge Serbe, Bureau de Renseignements, Ženeva. Umoljavam da dostavite Jovanu Rašiću, voj. telegrafisti, da su mu roditelji i sestre u Beogradu zdravi i da smo sa radošću primili vijest, da je on zdrav, koju nam je preko gosp. Vere Živković poslao. Molimo da se javi nama lično i da nam javi, da li mu trebaju novci, gdje da se pošalju i gdje se on nalazi. Pozdravljaju ga i vole brižne sestre i Danica Rašić, Knez Miletina ul. 41. 13309-8

Gosp. Jovanu Djordjeviću, viši činovnik srpskog brodarstva, Ženeva, Pension Nicole. Molim vas da dostavite ovaj oglas gosp. Jovanu Mijatoviću drvarskom trgovcu Beograda. Poštov. gosp. Mijatoviću, obraćam se vama kao poznatom sa mlobom, da se izvjestite da li je tačna vijest, da je vjerenik moje kćeri, ing. Josef Buršić, rodom iz Česke, koji je u Srbiji bio interniran, a zatim odavde transportiran za Italiju tamo umro i to na ostrvu Lipari. Troškove ću položiti vašoj gospodji. Unaprijed blagodaram i očekujemo preko ovog lista izvještaj. Pozdrav Djoka Rašić, knjigovežac, Knez Miletina ul. 41. 13309-8

Gđji Dani Marković, Ženeva. Danas primih novac kao i onaj u julu. Od vas nikakva glasa odavno. Brinemo. Javi ovim putem za sve naše. Dara je još u Aleksincu. Svi naši ovamo zdravi su i tvojima šalju najljepše želje. Vas ljube vaše nane i djeda Vasa Marković, Kopaonička ul. 10. 13313-8

Gosp. Adamu Djermanu, Ženeva. Toplo zahvaljujem na izvještaju o mom Filipu, molim vas saopštite mu sljedeće: Dragi moj Filipe, veoma sam srećna kad sam čula da si zdrav. Novac sam do sad dobila dva put po 143 kruna, šalje redovno, skupoća velika. Ja sam zdrava i molim se Bogu da i o tebi to čujem, toplo te pozdravlja sa jedinom željom, da te što skorije vidi tvoja Lepša. Molim za izvještaj mog zeta Stojana Petkovića, narednika I. pješ. puka, 3. četa, 2. bat., 3. poziv morav. div. Porodica mu je zdrava, ali u očaju što o njemu neznaju ništa 11 mjeseci. Toplo vam unaprijed blagodari i pozdravlja Lepsava Fil. Stojanovića, Ružina ul. 37. 13314-8

Gosp. Dimitriju J. Rošu, Ženeva. Molim poradiće da dobijem platu što brže i što više. Pozdrav svima našima. Mihajlo D. Pavlović, Miloš Veliki br. 68. 13315-8

Jovanu R. Joviću, Poste-Restante, Genf. Pročitala sam oglas, hvala vam na izvješću. Molim vas izvjestite Ristu da sam ja sa djecom zdrava. Djordje ide u školu. Radnja je u redu. Volila bih da se Rista češće javlja, jer se brinemo. Mnogo pozdrava od mene, djece, strine i Dragiše. Unaprijed vam blagodaram i pozdravljam Milunka Odavić, Daničićeva ul. 35. 13316-8

Djoki Najdanoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Dobila sam vašu kartu 12. IX., hvala. Vaše u Zajčaru ostavili sve zdrave zajedno sa Najdanom koji je u radnji. Sa bugarskom teritorijom nemamo nikakve veze. Javite Paji da mi se češće preko vas javlja, a vi mene izvjestite preko oglasa. Blagodari sa pozdravom Katarina Pannonić, Kralj Aleksandrova br. 24. 13317-8

Gosp. Jovanu Premoviću, Ženeva. Primila sam preko Wiener Bank-Vereina 305.25 kruna. Mnogo zahvaljujem na usluzi i molim da budete ljubazni i moga muža Svetislava Jovanovića, upravnik smeđerevske pošte izvjestite, da sam sa djecom zdrava, i neka redovno šalje novac. Pozdravljamo njega i Mileta. Poštuje vas i zahvaljuje na usluzi Angelina Svet. Jovanovića, Jagodina, Bankstr. 9. A 681-8

Gosp. Koči Ljotiću, Genf. Molim izvjestite me da li je živ i zdrav moj muž Božidar Marković, kaplar šumad. divizije, prov. kolone 12. puka, 2. poz. Biću vam blagodarna, Jelena Marković, Kruševac. A 682-8

Gosp. Jovanu Grebenaroviću, Ženeva. Vašu kartu primila, te vam javljam, da se vaše stvari kod mene u potpunom redu nalaze. Mi svi zdravi, isto i vami želim. Joka N. Vučković, Mitrovića a/R. Ipeker Gasse Nr. 35. A 683-8

Croix Rouge Serbe, Genf, za Antonija Stefanovića, načelnika. Molim vas za izvještaj gdje se nalazi moj sin Spasoje Nićiforović, pisar opšt. i obveznik ibarske divizije i jeli živ i zdrav. Svi smo živi i zdravi. Laza Nićiforović iz Postjenja, Novi Pazar. A 684-8

Gospodinu ZARKU MILOVANOVICU, sekretaru min. unutr. dela. Karte sve tri primih, dve preko Biro-a a jednu preko g. Jankovića. Danas dobih poslednju. Ja sam ti na njih odgovorila, ali evo da ti se i ovim putem javim. Za sada sam zdrava, samo mi je teško što sam sama ostala. Ako vidiš čiju pozdravi ga. Mara nije kod mene, jer je Draga sad ovdje. Draga pozdravlja i moli da joj po mogućstvu pošalje platu. Živimo u velikoj oskudici, zima ide a mi ništa nemamo. Želim da mi se što češće javljaš. Mnogo, mnogo te pozdravlja Andja Mijatović, Kosovaka 18. 13327-8

G. V. Jankoviću, Dufourstr. 161. Zürich. Zahvaljujem na izvještaju o mome tatici. Mi smo svi zdravi. Pipa ide u školu. Taticu ljubimo a vas pozdravljamo. Radmila Boža Stevanovića. Voj. Brane 1. 1335-8

Jovi Mijatoviću, drvarskom trgovcu za Jovana Djordjevića, činovnika srpskog brodarstva, Pension Nikole, Ženeva. Hvala vam na izvještaju i molim vas izvjestite me opširnije kad je umro i gdje moj muž (brat) Šiška Laza. Zahvaljujete vam Ljubica Atanasijević, Nikola Atanasijević, Stara Crkvena ulica 44. 13338-8

G. Miti Radovanoviću, Genf, Schweiz, Slobodan sam vašom poznatom mi dobrotom koristiti se. Molim vas javite Bori slijedeći izvještaj: Svi smo zdravi i željno ga iščekujemo. Kartu njegovu Crv. Krsta od juna mj. tek smo juče primili. Po istoj, pošiljku preko oca, primila sam juče pošiljku preko g. Gašpara nisam primila, jer ni on nije istu primio. Neka Bora odmah islijeđi ovu stvar i neka naknadno istu pošalje. Pozdrav Bori, Branku, Vami kao i svima poznatim šalje Ljubica Bore Popovića, uprav. želj. radionice. Stari Senjak, Vinograd Jelene Ilić. 13329-8

Izvještajnom birou Zanatliškog odbora, Ženeva. Trojanka Bošković, Kursulina 30, izvještava Vanču Boškovića, hljebara, koji je na radu u Grenoblu da su kod kuće zdravo i da je Žika u Valjevu, da javi za Tasu Jankovića, da javi Budi da su kartu primili, da su zdravo i da pošalje novac i da pozdravi Žiku. 13326-8

Gospodji Hermini Elezović, Njeguševa broj 26, Beograd. Rada vrlo radostan, sve mnogo pozdravlja i šalje ovaj odgovor: Duško, Fric i Johan u Solunu zdravi. O Tomi i Francu ne znam ništa. Moma i Sava u Parizu. Pandurović, Peskarević i Joksimović u Solunu zdravi, neka im se preko menč javi familije. Koči u Podgorice umro brat Milan i Milosav. Beli je u Alžiru. Šta rade Olga i Iva? Neka mi se javlja Hermina češće. Da li ste sve primili u pivari. I. Ballony, Ženeva. 13301-8

Gđji Bosiljki Mijalković, Kragujevac. Molim mojim snajama učinite šta je potrebno. Voja i Ika često pišu i mnogo vas pozdravljaju Sreten i Novak Živadinović zdravi su. Vas, Natu i Leposavu mnogo pozdravljamo. Josif. — Gđji. Milevi Vojke Brkića, Kragujevac. Voin, Aleksa, Radoje, major, Kosta zdravi su. — Gđji Mari Vojke Pantelića, Kragujevac. Voja često piše, vas i djecu mnogo pozdravlja. Vaš oglas poslao sam mu. Josif. — Gđji Lujzi Joce Obradović, Beograd. Javite se, jeste li zdravi i gdje ste. Josif Jovanović. — Gđji Vlade Adjelkovića, štampara. Vlada je zdrav, pozdravlja vas. Josif. 13301-8

Milovan Pavlović izvještava gospodina Čedu Pavlovića, Hajduk Veljkova ul. br. 4. Čukarica, da je zdravo i da mu se javi preko istih novina. 13301-8

Croix Rouge Serbe, Bureau de Renseignements, Geneve, Rue Pierre Fatio 25. za Kostu Gojkovića. Dragi Kosta, kartu kojom nam javljaš da si zdrav, dobila sam, jako nas je sve obradovala. Dobila sam i drugu pošiljku novaca, svega 170 kruna, koja mi je vrlo potrebna bila. Zdravi smo svi, za nas nemoj ništa da brineš, a naročito za Ljuba ne brini, ona je vrlo dobro. Tebe i sve naše mnogo svi pozdravljamo. Tvoja Draga Gojković, Balkanska br. 35. 13295-8

Gosp. Jovanu Djordjeviću, viši činovnik srpskog brodarstva, Ženeva, Pension Nikole za g. Jovana Mijatovića, trg. iz Beograda. Vrlo sam vam zahvalna na izvještaju o mome mužu. Budite dobri, pa me i u budućem izvještavajte. Njemu javite, da smo zdravi i da za nas ne brine. Pozdravlja vas i blagodari, Draga K. Gojkovića, Balkanska ul. br. 35. 13295-3

Croix Rouge Serbe, Ženeva. Molim Crveni Krst da javi mome mužu Marku Mehoviću, poručniku 7. puka, mitr. odjeljenje da smo jako obradovani izvještajem o njemu, Miki i Ljubiši. Za nas neka ne brini. Svi smo zdravi i na Umki. Radimo. Neka se javi češće, kao i to, ide li Mika u školu. Mnogo ih svi pozdravljamo, najviše Mile. Ljubica M. Mehovića, Unka, okr. beogradski. 13302-8

Gosp. Sreći Todorović, Les Avants Grand Hotel S. Montreux. Dragi Srećo! Jučer sam primila vašu kartu od 2. ov. mj. koja mi je prčinila veliku radost. Srećna sam što ste me tako tačno o Žiki izvijestili i molim vas pišite mi i u budućem. Prije nekoliko dana primila sam od vas 455 kruna. Za sada mi je ne moguće da vam se na drugi način javim osim ovako. Izvjestite Žiku, da je Verica veće velika, tate, se mnogo zaželjela, da su njegovi i moji svi zdravi a takođerje Verica i ja. Kako ste vi? Mnogo vam blagodaram na izvještaju. Žiku i vas svi mnogo pozdravljamo. Vida. 13303-8

Srpskom Crvenom Krstu, Ženeva. Molim da se ovaj oglas dostavi Milanu Z. Milovanoviću, pukovniku. Dragi Milane, danas dobih prvu kartu od 5.-VI., ja sam takođerje pisala mnogo puta. Uviđejte smo svi zdravi. Djeca idu u školu, uče i kod kuće sve što su ranije bili počeli. Lola je pošla u prvi razred. Kuća nije bila mnogo oštećena, opravili smo sve. Stvari smo gotovo sve zatekli. U Mladenovcu svi zdravi. Svetozar kod kuće. Javi pobratimu Milutinu, da odmah pošalje majci para, da ne umre od gladi. Čedi i tebi mnogo pozdrava od svih nas. Mica Milovanović, Riga od Fere ul. broj 3. 13380-8

Aleksa Aleksić, Case Plainpalais No. 1944, Geneve — Suisse. — Vašu pošiljku Radoslava je dobila. Hvala vam neizmjenljivo! Molim vas, Aleksa, kako znate raspitajte gdje se nalaze i da li su živi tvoj djevoj: Kosta Luković, djakon i učitelj iz Tetova, međa jetrva Danica, učiteljica u istom mjestu, i moj svekar i svekrva, koji su bili sa njima zajedno. O njima nikakva glasa ni do danas ne dobih. Toliko samo, da su svi činovnici iz Tetova u Ajači-u na Korzici. Zašto nam se bar vi ne javite? Vaša posljednja kartica bila je od 20. jula. Više ništa. Zašto Miša ne piše? Recite mu neka mi pošalje novca. — Mi smo ovdje svi zdravi. Miloš, Branko i Stanislav pomijnu dragog čika Aleksu, žele da vas što prije vide i da im ponese mnogo igraćaka. Pozdravite sve naše od svih, kao i od mene i Radoslava. Poštuje vas Ljubica M. Luković, Roondstrasse No. 10, Kraljevo. 13352—8

G. Lazi Kuzmanović, Genf, rue du Stand 48. Sta je stobom? Jesi li zdrav. Zašto se ne javiš. Javi se preko novina. Karti ni jednu ne dobih. Javi o sebi, teći i braći. Mnogo te pozdravlja tvoja Maga, Uziče. A 660-8

Miloradu T. Tadiću, rue de la Synagogue 33, Zeneva. Prije dva dana dobili smo novac od Slavka preko Wiener Banke 198 kruna. Molim te izvijesti ga, i neka nam opet odmah pošalje, izvještavajući nas o njemu često, mnogo se brinem. Pozdrav teška Ziza i Mica Jakovljević, Kralja Milutina 32. 13366—8

Heinrich Krenn - Kragujevac.

Gđica **Smilja Jokić, Lausanne, Av. Bergieres 22** Chez madame Decombar. Posljednju karticu od 2. VIII. dobila sam, odgovorite mi odmah preko novina, jer drugogice poštu ne dobijam. Jeste li čitali moj drugi oglas. Sta je sa novcem. Jeste li dobili fotografiju za Dušana. Vas Dušana i Zarka toplo pozdravljamo. Vaša Lela, Crkvena ul. Nr. 3. K 290

Marija Grgić, Geneve, Rue de Candolle 17. Hvala ti, što me obradova dobrim vijestima. Javi Dušanu, da sam zdrava. Izvještavajući me, molim te, i u buduću o njemu. Pismo od njega nikako ne dobijam, za novac javiću kad da pošle. Pozdravljam sve srdačno Zorka. K. 291.

Groux Rouge Serbe — Geneve. Poslati novac 383.25 kruna na račun Mihaila Milinkovića, pješč. majora, dobila sam. Molim javite mome bratu Mihailu Marinkoviću, majoru, da smo zdravi, neka se češće javlja. Neka javi za Ljuba i mnogo ga pozdravljamo. Danica Marinkovićeva, Kragujevac, Jovanova ulica br. 33. K. 292-8

Jovanu Šukoviću, stud. prava univerziteta — Zeneva. Za Jovu Miloševića. Zahvaljujem na vašoj pažnji, a sad Vas molim, da javite Iliji Djordjeviću, da smo svi zdravi i živi, i da ga ne bunji, što je u novinama trećeg izašlo ime Vasilija mesto Emilija, to je štamparska pogreška. Emilija sedi sa Natom i detetom, ja sam sa Vitomirum u dućanu, ništa neka ne brine. Pozdrav Vama i Iliji. Jovan Savičić. K. 293-8

H. Vidojković, Paraćin.

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster. Dobila sam karticu br. 20600. Hvala na izvještaju. Molim javite mome mužu Petru Anastasijeviću, šefu izvorske željez. stanice, da smo živi i zdravi, da smo u istom stanu, da je Batica prodao i neka se postara, da dobijemo novca za život. Katarina P. Anastasijević, Paraćin. Batica molim Bogu za zdravlje tatino. V. 136

G. Vel. Z. Acimoviću, Zeneva. — Hvala na izvještaju. Molim dostavite mom sinu Dr. Kostu Todoroviću sanit. kapetanu, da smo mi svi zdravi i sretni što su i oni živi. Neka nam odmah pošalji novac preko Praške Banke u Ču-priju. Mnogo pozdrava od svih. Brigita Todorović, Paraćin. V. 135

Dragomir Konjević, Užice.

Srpskom Crvenom Krstu, Zeneva. — Molim vas izvestite me, da li je živ i zdrav moj zet Dragomir Novaković, poručnik, 2. aktiv. puka „Stevana Nemanje“ drinske divizije. S poštovanjem Milutin Terzić, gimnazist, Užice. K.

Dragomir Konjević, Užice.

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Zeneva. — Za Vladimira Milinkovića, konjič. kapetana. — Svi u Kragujevcu zdravi su. Andra, Ana i Julka. Ja i Mara sa djecom zdravo smo. Kina je umrla. Sreta je zarobljen. Znaš li šta za Mila? Vidoje nije u Kragujevcu. Velja je zarobljen. Javlja se češće. Pozdravlja te tvoja sestra Draga Drndarević, Užice. K.

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Zeneva. — Molim vas, izvestite me za slijedeća lica, je su li živi i zdravi, i to: Blagoje Mirković, narednik I. baterije, I. divizion, V. artiljer. puka, timočke divizije. I. poziva; Božidar Vasović, vojnik I. čete, III. bat., XIII. kadrovskog puka; Radivoje Savić, otišao kao regrut užičke komande; Svetislav Savić, vojnik XVII. puka, I. poziva, IV. čete, IV. bataljona, koja je nastala u borbi sa Bugarima na Vranju. Zašto se vam biti blagodarim. Stevan Popović, sveštenik, Karan—Užice. K.

Radi ženi Žive Janičijevića, nadzornika četkarnice, Kragujevac. Ja se nalazim u Francuskoj, radim zanat. — Zdrav sam, koje želim i vami, javi mi, kako si sa djecom i kako živiš, za mene ne brini ništa. Gledaću da vam pružim malo pomoći skorije. Molim prijatelje, da ovaj oglas dostave mojoj ženi. Piši preko novina na Milana Radivojevića, post-restante, Zürich. Pozdrav od vašega Žive Janičijevića. 13362-8

Milivoju Popoviću, Zeneva. Sve tvoje oglase čitam i karte preko Crvenog Krsta sad dobijam, zdravi smo koje i tebi želim. 13. septembra primila sam 278 kruna za Milu pratiću joj. Milivoje, ti i Aca odmah javite sumu, koju si ti dao, jer ja ne mogu primiti dok vi ne javite g. Toši a novac mi je potreban. U isto vrijeme javi da li si onaj novac primio, koji sam ti ja pratila, ako nisi, da gledam šta ti radiš. G. Mladenovi svi zdravo i dobro i pozdravljaju ga, tebe svi pozdravljamo, Ana Popović, Makenzijeva 41. 13362-8

VITI RADOVANOVIĆU, Rača, kragujevačka. — Stupio sam u školu. Da bih mogao dalje produžiti, potreban mi je za cijelu školsku godinu novac. To odmah položi Anastasu Pavloviću, a isti neka da nalog, (da meni izda Ljuba Milutinovića sumu od 400 dinara srpskih novčanica. Također i za braću treba. Ovo odmah učinite, te nalog dajte, da mi se isplati, da ne dangubim, pa kad ideš za robu, ti položi.

Što nam se ne javljaš već tri mjeseca, u velikoj smo brizi?

Javljam da su dole imenovani svi zdravi i živi: zet Bože opančara; Vlasta, Sveta i Bora Ranković; Ljuba i Milan čika Jevremov; Milija, Vitomir i Dragoljub Zlatić; Žika Mladenović, upravnik poreskog odjeljenja, žena mu je u Vučitrnu; Milan i Mladen Zivanović, koji su pročitali očevo oglas; oglas žene Ljubine pročitah i njemu sam odmah pisao; Nikola i Pera Prokići su zdravo, izvještavam snaju Tinku da ne brine, nego neka Hlecu čuva; Ika Kostin; Mladen Jovanović, koji je podporučnik; Dragi Marinković i Mika Mitrović.

Nemoj odugovlačiti, nego odmah učini sve što je potrebno. Ja sam dosta slab u zdravlju. Čeda, Boža i Pera su zdravo. Pozdravlja vas i ljudi sve kao i malu Nadu i Micu, a oću ljubi ruku sva braća. A. 673—8

Cröix Rouge Serbe, M-me Leposava Perović, Hotel Azur Edene Cannes. Dragajuna, izvještaj u vama, djeci, bati i Miodragu, preko Crvenog Krsta, — primite smo. Hvala. Vašoj mami smo javile, ona je još u Kragujevcu. Darinka je dolazila prije mjesec dana, Mi, kao i svi vaši, dobro smo. Kad možete, javite se opet. Vas i djecu mnogo pozdravljaju, mama, Olga i Zora. Josipović, Crnogorska ul. 8. 13378-8

G. Dobrivoju Prediću, Brd. James Fazy 18, Genf. Zdravi smo i molimo se Bogu da nam i ti budeš zdrav i živ. Novac 496 Kr. primila sam. Šalji mi istim putem. Veoma teško izlazim na kraj. Javlja se često. Javi ako bi mogao znati o Ljubi i Stevi. To te moli Savka, jer je u velikoj brizi. Djeca grle i ljube mnogo taticu, a ostali te mnogo pozdravljaju, a najviše tvoja Anka, Bank Str. Nr. 3, Jagodina. A 645-8

Gđji Vidi Jursića, Hotel Bellevue, Zeneva. Juče primih tvoje izvješće o mome Dušanu, mnogo ti hvala na pažnji, molim te javi mu, da smo u oskuđici, zbog velike skupoće, da nam još novca pošlje. Tako isto molim te, izvijesti Narodnu Banku, da Katarina moli, da joj pošlu novac od njene plate. — Pozdravljamo i ljubimo te, Katarina i tetka Marija Peruničić, Stiška ul. 8. — P. 37-6-8

Cröix Rouge Serbe, Geneve. Karticu od vas primih za izvješće Obrada i Milovana Protića. Molim Bilo da im saopšti slijedeće: Obrade, mnogo smo se obradovali, kad smo dobili od vas karticu; iz iste videli smo da ste zdravi i živi. Kako ovdje tako i u Subjeti mi smo zdravo; ja sam došla neki dan iz Subjea. Po mogućstvu izvesti nas o našim. Pogodana Protića i Joksima Vitezovića, narednika. Radojka i Draga sa djecom zdrave su, samo brinu o njima. Težu Milu izvesti da su tetka i Brana zdrave u Prizrenu. Izvještaj preko Djoke i Manojla dobili smo; veliko hvala na sjećanju. Tebe i Milovana srdačno pozdravljaju i želi vam svako dobro Jelissaveta Jovanoviće. Kosantićev Vjenac br. 37. A 671-8

Srpskom Crvenom Krstu, Genf. Odbor Crvenog Krsta u Kruševcu moli za izvještaj gdje se nalaze: Djoka Steriadis, obučar iz Smedereva, 22 g. star; Tasa Nikolić, činovnik beogr. klaonice, p. poručnik 18. p. puka; Vlakjo Nikolić, učenik VI. r. gimn. iz Beograda. Njihove porodice su u Kruševcu, Glavna ul. 47. Ilija Petrović, konjički poručnik iz Aleksinca, da pošalje novac ženi Jeleni, Aleksinac, Ring Strasse 5. A 662-8

Živojinu Petroviću, Zeneva. Poslatih 58 kruna preko Wiener Bank-Vereina primila sam. Molim za izvještaj, da li je ta suma od mojih sinova poslata, u tom slučaju izvestite ih da sam zdrava i da mi odmah još pošalju. Katarina Simićka, Zorina br. 12. 13361—8

G. Aleksandru Body, Rue de Candolle, Zeneva. Vašu karticu primila sam i poslath 150 kruna. Molim dostavite mojim sinovima da sam zdrava, za Anku i Milu ništa ne znam. Vami blagodar i pozdravlja vas i njih njihova mila mama, Katarina Mirgić, Dalmatinska 70. 13360-8

Milošu Krstiću, Geneve. Danas primih novac. Pismo ti poslath preko G. Umlaufa. Svi smo zdravi i pozdravljamo tebe i Dragog od Danice M. Krstić, Sindjeliceva ul. br. 7. 13379-8

Srpskom Društvu Crvenoga Krsta, Rue Pierre Fatio 25, Zeneva. Odbor Društva Crvenoga Krsta u Kruševcu moli vas da se izvjestite jesu li živi i gdje se nalaze: Svetomir M. Petrović, trg. iz Aleksinca, red. I. čete II. b. VI. prekov. puka komb. divizije; Mihajlo Marković, narednik djakke čete IV. puka niških rezervnih trupa iz Aleksinca; Milan Pavlović, preduzimač iz Kragujevca; Jovan J. Priljevac, rez. poručnik, komandir komore fum. div. II. poziva iz Kragujevca; Arandjel Zivković iz Aleksandrova podnared. VI. pozic. baterije.

Miloslav Vasić, iz Zieginje, redov. pozic. baterije; Miloš Milovanović, iz Oor. Zieginje, red. XII. puka I. poz. Velisav Bičanin iz Male Vrbanice, redov. I. bat. art. puka I. poz. komb. div. Obrat. Milovanović, iz Okruglice, red. IV. art. puka sum. div. I. poz. VII. bat. III. divizion; Vladimir Milovanović, iz Drzevci, srez. Aleksinac, topič. Djordje Filipović, iz Bumira srez. Aleksinac, komoršč. brd. izopova. Cedomir Pavlović, iz Sušice, oko 40 god. star, komoršč. XIII. puka trupne komore tim. div. I. poz. Nikodije Stamenković, rez. poručnik most. tren. XII. puka II. poz. sum. div. Nikola Djordjević, rez. poručnik, most. tren. XII. puka II. poz. Zivon Arandjelović, iz Makrešana, poslani kod komand. niških rezerv. trupa. Vladimir Todorović, iz Donjeg Krčina, red. XII. puka II. poz. donav. divizije. Obrat. Milovanović, iz Djunica, djak VI. razz. gimn. sada u školi u Francuskoj. Djordje Stojković, narednik IV. čete IV. bat. XIV. puka II. poziva; Obrat. Antić, red. I. č. II. bat. XIV. kadr. p. (1896 god.) Danilo Todorović, red. I. č. II. bat. XIV. kadr. p. (1896 god.) Blagoje Ilić, podnarednik mitr. odelj. konjičkog, morav. div. I. poz. Trišan Todorović, žandarmerijski narednik IV. čete III. b. XII. Dragoljub Šikić, konjan. I. eskadr. tim. div. II. poz. Vojislav Stojković, red. I. čete II. bat. VIII. puka II. poz. Nenad Ivanović, regrut XIV puka od 1896. god. Mihajlo Stojanović, kapl. II. čete I. bat. XIV puka I. poz. Kostantin Stojanović, rez. major komand. IV. bat. VII. puka. Dragoljub Milosavljević, red. II. čete IV. bat. XIV. puka II. poziva. Vitomir Milosavljević, regrut XIV. puka od 1896. god. iz Dobrujeva srez. Aleksinac, okruga Niškog. Obrat. Zorka Stijević, lekara komb. div. da izvestite da mu g-dja Zora živi kod roditelja u selu, da je dobro sina i da po mogućstvu piše preko g. Predraga Vukovića iznaji. u Kruševcu. Obrat. Banujevac, profesor u landwirtschaftlichen serbischen Schule bei La Réole (Gironde) Frankreich, da mu je g-dja sa djecom u Kruševcu zdrava i da se po mogućstvu javi. A 659-8

Mihailu Coliću, Geneve. Najpokornije molim za izvještaj o mom sinu Dragomiru Saviću iz Gojne Gore — koji je kao regrut otišao sa srpskom vojskom. Mirko Savić, Gojna Gora — Požega.

Mihailu Coliću, Geneve. Molim za izvještaj o mome mužu Pavlu Siloskiću, kaplana 4. čete 4. bataljona 10. puka 2. brigade Zarka Stijević, Gojna Gora — Požega.

Milka Ilić iz Požege, javlja svom mužu Iliji Iliću i sinu Miloradu, da je sam ovdje zdrav i dobro i da za njega ne brini. Njihove oglase pročitala je.

Srpskom Crvenom Krstu, Geneve. Najpokornije molim za izvještaj o Vukosavu Kovačeviću bolniku u kosovski bolničarske čete, koja je bila u Prishtini. Zahvalan Gvozden Pavlović, Ču-prija — Požega.

Milodan Stefanoviću, Geneve. Da izvestiš Milovana Jelčića, da je Anđelko kod kuće sa svima ukucanima zdrav i dobro; da su kućni radovi svi redovno sredjeni; toka je oduševljen zdravlja i da je u opšte sve dobro kod kuće.

Mihailu Coliću, Geneve. Molim, da mi što skorije javite da li je živ moj zet Jovan Pejović, komorščika 3. kanbičke baterije Kragujevskih trupa, škoplanski odelj. I. poziva čimbeni divizion; i da ga uplatite da li šta zna za mog muža Ljubi Sretenovića iz Tučkova u pantonjević četi. Svi smo zdravi i živi. Cedomir je kod kuće. Zahvalna Dragoljka Sretenović, Tučkovo — Požega.

Mihailu Coliću, Geneve. Molim za izvještaj o mom sinu Danicu Prodanoviću iz Tučkova, za koj čete se izvestilo od g. Djoke Jevtića inženjera, šaka zeleničke sekcije u Čučku. Kod njega je bio 4 god. mladji. Vida Prodanović, Tučkovo — Požega.

Mihailu Coliću, Geneve. Hvala vam na izvještaju o mojoj braći i teti. Izvestite ih da smo mi živi i zdravi. Takođe su i mi zdravi. Po mogućstvu pošaljite Milu i saraju novca, a ja bih vašim ovdje položilo — sa troškovima koji budu, — odmah kad me izvestite. Zahvalan vam Redoje M. Jovičić, Požega.

Mihailu Coliću, Geneve. Srdačno vam hvala na izvještaju o mom mužu Stevi Djordjeviću i Ziku, ali nas samo brine za našu zdravlje. Po mogućstvu pošaljite Milu i saraju novca, a ja bih vašim ovdje položilo — sa troškovima koji budu, — odmah kad me izvestite. Zahvalan vam Redoje M. Jovičić, Požega.

JOVANU PREMOVIĆU, Zeneva, Gasse 3645 M. B., za Gradimira Spasića, kapetana II. klase. Danas pročitah i drugi tvoj oglas upućen baba Maci. Ja sam ti se javila prije mjesec dana i molila te za izvještaj o Stevi Mikici i Peri. Raspitaj ako možeš o njima i javi mi. Steva je sa Perom u VII. puku, I. četa, I. bat., I. poz., a Mikica I. puk, III. četa, IV. bat., II. poz. Unaprijed mi bla godari i mnogo pozdravlja Zagorka-Gora ču-pićeva, Knez Mihajlova 26. 13258-8

Gosp. Stevi Acimoviću, Hotel Terminus, Geneve. Molim lijepo, izvijestite moga muža Radoslava Džabića, sreskog sudiju iz Lazarevca, da sam sa svojom zdravu u majkinoj kući, kao i njegova sestra Lepa, koja je u starom stanu kod teče. Neka se javlja češće, jer se brinem. Tako neka odmah izvijesti Lepu o Mikici, nikako se nije javio. Za Boru neka javi, da li je zdrav, jer o njemu nemamo vijesti odavno, pa se majka brine. Primila sam preko firme Anastasa Pavlovića 120 kruna kao i preko Commercial-Banke 291.50 kruna Neka i u buduću šalje novac. Mnogo ga pozdravite, Unaprijed blagodari Branka Rad. Džabića, Viđinski. ul. 28. 13347—8

Srpskom Crvenom Krstu, Zeneva. — Blagodarim na izvještaju, koji sam primila o mome mužu i bratu, molim vas izvijestite Isidora Rakovića da sam primila obje karte, koje su me jako obradovale. Ja sam zdrava sa kućnicom i malom Verom, novac pošaljete na Požarevačku ulicu. Neka mi se Tihomir i Nikola javljaju preko ovog lista i novac neka pošalju. Sve vas toplo pozdravlja vaša kuma Marija T. Bojević, Takovska 40. 13359-8

Gosp. Svetozaru Bujoševiću, Univerzitetstrasse, Zürich. Dragi Bujoševiću, molim te raspitaj za moga sina Vojislava Obrtovića, (pravnika) djaka narednika 2. čete, 2. bat., 7. puka, I. poziva, dunav. divizije, 2. poziva, da li je živ i zdrav i gdje se nalazi, pa javi na moju adresu preko „Beogradske Novina“, na šta ću ti biti vješto blagodarim. Tvoj čika Maksim Obrtović, kond. srpske drž. željeznice, Djušina ulica br. 20. Beograd. 13358-8

NAJNU KOSTANDINOVICU, Arandjelovac. Vaš oglas u novinama pročitao sam, ja sam se vama često javljao, zar niste ništa dobili? Ja sam sa Savom, Olgom, Draganom, koji ide u školu, kum Aleksander također u školi željezničkoj, Dragiša i Dragič, Žika Savić, Pera i Dana, svi smo hvala Bogu dobro i zdravo. Zeleo bi da znam da li je moj šurak Joca još tamo. Izvestite me je li zdrav apotekar Kosta, njegovi sinovi i sinovi Djokića zdravi su. Zeleo bih da mi se češće javljate preko novina, da čujem kako ste svi tamo. Pišite i javljajte se na adresu: Milan Radivojević, Poste-Restante, Zürich. Sve vas mnogo pozdravlja vaš Kosta Kostandinović, Ajačio-Korzika. 13369—8

G. ALEKSANDRU D. BODY, Rue de Candolle 4, Geneve. Dragi Nandi. Tvoju karticu od 5-VI. primile smo, i prvi oglas u br. 210. „Beogradske Novina“ pročitasm, hvala na izvješću o bata Stevi. Odgovor g. Hadžičev saopšti nam odmah. Bata Stevu pozdravi mnogo, javi da smo zdrave, njegovu karticu od 21-V, pre neki dan dobismo raduje nas da je zdrav, da njegovu pošiljku od 300 kruna ne mogu primiti, neka je izuzme i preko tebe pošalje. Molimo ga da se preko tebe, jer je to najbolji način, što češće javlja da ne brinemo. A ti budi dobar, pa nas u buduću često, redovno o bata Stevi izvještavaju, jer je briga za njim vrlo velika. Čika Mita je u bata Stevinim kartama od mjes. marta javio da za nas ima 600 fr., ti javljaš da si poslao 200 švajc. fr., mi primismo kruna 293.75, preko Peštanske Komercijal-Banke. Tante Klara je klavir i dosta drugih stvari u svoj stan prenela. Kada doznam šta je sa onima u Nišu i Kraljevu, javiću. Dragoljuba pozdravi i zahvali na izvješću, njegovi su dobro. Tebe i sve tvoje srdačno pozdravljaju strina Persa i Olga Body, Višnjiceva 12. 13389-8

MICI J. JOVIČEVIĆU, Lausanne, Pension Belveder. Draga Mico, novac sam primila, izvijesti Milana o prijemu novca odmah depešom i da mi odmah još pošalje koliko mu je moguće. Kartom ga izvesti da smo svi zdravi da za nas ne brine samo češće novca da šalju jer ovdje je velika skupoća a zima je na pragu. Milanu i zet Milanu šaljem mnogo pozdrava, mala Ljuba svakog dana sa suznim očima Boga moli da joj Boga sačuva i vrati ljubljenoj taticu i teču. Draga Mico novac od Milana zato hitno tražim što sam slaba i potrebno mi je ozbiljno lečenje, o bolesti Milanu ništa ne javljaj. Pišite nam jer vaša pisma željno očekujemo. Braća Iki, Boti, Mikici i tebi šaljem bezbroj pozdrava. Lepša M. Pešića, Dušanova 6. 13384-8

G-dji Dr. DRAGI LJOCIĆU, Lozana. Blagodarim na izvješću o Božani. Do sada sam primila tri pošiljke novca i to: 193, 177.37 i 97 kruna, molim neka mi i u buduću šalje. Molim i za izvještaj o g. Gavri Djurkoviću, rud. inž., a njega da izvestite da za nj pita Dan. Gavrilović, Prote Maleje 48. S pozdravom Amošta Bartoš, Gundulićeva 10. 13367-8

MILORADU J. RADOŠAVLJEVIĆU, stolaru, Rue Malatrex 5, Zeneva. Mnogo sam se obradovala tvojim oglasom. Majka je srećna što ste svi zajedno što joj Dule uči školu a Zare oslobođen, mnogo sam ih ljubila. Novac sam primila pre nedjelju dana 525 kruna, i u buduću mi šalji novac na adresu Jelene a ne Lenke. Ja sam bila bolesna sad sam se pridigla. Jedni braća Vlada je poginuo 14. oktobra pr. god. u Sedlarima a u Svriljenu sahranjen, ja sam mu na grobu bila pri povratku kući. Snaja Ziza ti mnogo blagodari novac je primila od Slavka pre dva dana, neka i opet pošalje, one su zdrave. Javi se češće ovim putem, djecu mi poljubi mesto mene i majke, a ti primi mnogo pozdrava od tvoje majke i Lenke M. Radosavljević, Glavaševa ul. br. 7, Beograd. 13366-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Zeneva. Za Slavoljuba Panića, pisara ministarstva prosvete. Slavoljube, molim te raspitaj se za Fijanića da li je živ i zdrav i da mi pošalje novca što pre. On je u posljednje vrijeme bio pri komandi trupa nove oblasti i sa komandom je otišao, a pripadao je dok nije bio ranjen 17. puku I. poziva II. četa II. bataljon drinske divizije I. poziva, a možeš da se obratiš na g. Stojšića pukovnika 17. puka komandanta. Ako je Fijanić živ javi mi da smo u novčanjoj krizi i da nam pošalje što pre novca i po mogućstvu što više i to u krunama. Ja i majka smo zdrave i nalazimo se u Kosovski Mitrovici, Novopazarska ul. br. 7. Tvoji su zdravo i dobro. Pozdravlja te i blagodari Anka Fijanićka. A. 685-8

Srpskom Crvenom Krstu, Zeneva. — Molim Crveni Krst, da izvijesti Nikolu Stojkovića, predsjednika suda, da sam primila 103 Kr. i ako je moguće neka mi uredno šalje. I neka izvijesti Nikolu Isajlovića, sudiju, da je Danica primila 147 K, moli ga da i njoj uredno šalje, makar i manju sumu. Sofija Paletašević, Bosanska 61. Beograd. 13357-8

Srpski Crveni Krst, Zeneva. Molim izvestite upravu Narodnog pozorišta beogradske, da sam teško obolio i da se sa ženom i djecom nalazim u velikoj oskuđici i da molim, da se pomogne mojoj porodici i meni od moje plate. Radomir Petrović, Hilendarska ul. 26. 13356-8

Milivoju Popoviću, Avenue du Mail 4, Zeneva. Molim vas šta je sa mojim Milutinom? Vidim iz novina da se vi često javljate gospodji Ani, a Milutin čuti na toliko mojih pisama i oglasa. Znajući da je njen na Pisanju, kažite mu, da nam je na ovom vremenu jedina radost kad se on javi. Stoga neka odmah to učini preko „Beogr. Novina“. Neka javi za Ziku i Miloševića. Mnogo pozdrava vama i Milutinu od Kleopatre Karamatić, Mladenovac, Crkvena 4. 13355—8

Srpskom Crvenom Krstu, Zeneva. Za g. Miku Stojkovića. Vaše karte primila sam i mnogo vam blagodarim. — Molim vas, javite mome mužu Ljubomiru Baltiću i mome bratu Milivoju Joziću, da sam sad sa djecom dobro. Obe njihove pošiljke novca u 151 kr. i 25 kruna primila sam. Neka mi veću sumu pošalju, jer mi je potrebna, da se za zimu spremim. Vaša mati i sestra u vašoj su kući, novac im pošaljite, jer vam je mati bolesna, a kuće su vam čitave. Poštuje vas, Živka Baltić, Njeguševa ul. 12. 13371-8

Gosp. A. Andrejeviću, Hotel de Strasbourg, Zeneva. — Veoma sam vam blagodarna na poslatim kartama. Molim vas lijepo javite mome brtu Miivoju Jogiću, da izvijesti moga muža, da sam sad sa djecom dobro. Ljubica uči školu. Obe njihove pošiljke novca primila sam u 151 krunu i 25 fil., nek mi veću sumu pošaljite, jer je skupoća velika, a kirije ne primam. Poštuje vas Živka Baltić, Njeguševa br. 12. 13371-8

Srpskom Crvenom Krstu, za Perišu Vasića, majora adjutanta timočke divizije, I. poziva. — Javljam ti da sam novac primila 298 kruna, koje si mi poslao preko Bank-Vereina. Javi Mikici da pošalje novac Radovanu. Javlajte se s Vokom češće, da ne brinemo. Šta je sa Tošom? Zdravi smo svi. Pozdravljamo sve naše. Mnogo tebe i Voku voli tvoja sestra Bosiljka S. Popović, Kralja Milutina ul. br. 34, Beograd. 13373-8

Srpskom Crvenom Krstu, Zeneva. — Molim društvo Crvenog Krsta, da izvijesti moga muža Jovana T. Miloševića, vodnika 2. čete, 4. bataljona, I. puka, 3. poziva, da sam zdrava ja i mama i mali Caca. Neka se javlja često na adresu: Mara Milošević, Kočina ulica br. 59. Sa radnjom je dobro. 13354—8

Dušanu Jankoviću, Zeneva. — Posljednju partiju novca, koju mi je Steva poslao ne mogu da primim. Neka mi odmah pošalje preko Wiener Bank-Vereina 1000 kruna, pošto mi je veoma potrebno. Zdravi smo svi i pozdravljamo. Javi se preko novina i izvijesti za Micinu djecu i Stevu. Mica primila tvoje i Tinkine karte i odgovorila. Milka Hadžić, Carice Milice ul. 9. 13353-8

G. Savi T. Raniću, advokatu, Rue du Lac 10/1, Zeneva, Suisse. Primila sam vašu karticu od 19.-VIII., u kojoj me izvijestavate za Budu, hvala. Svi smo zdravi. Novac sam ti puta primila, i u buduću neka šalje. Neka Buda javi da li je tačna vijest o smrti moga brata Božidara Čarapića. Molim vas i u buduću izvještavajte me, Buda će vam troškove nadoknaditi. Svi ga mnogo pozdravljamo. Blagodari Hristina B. Borisavljevića, Beograd, Kondina ul. 18. 13365-8

Milanu Pavloviću, direktoru Žirantne banke, Zeneva. Novac sam danas primila kao i ranije dva puta. Svi smo živi. Dragoljub optovao, javi za Dušicu i Milku. Ljubi te sestra Mara Nikolajević, Zlatoborska broj 38. 13364-8

Srpski Crveni Krst, Zeneva. Na moju molbu sa ostalim koleginicama ja ništa od penzije ne dobih, koju ne primih još od novembra prošle godine. Molim lijepo zauzmite se da mi se ma koliko pošalje, da bez novca sa djecom ne propadnem. Poštuje vas i zahvaljuje na dobroti Anka Ristićka, učiteljica u penziji, Beograd, Kuršulina 41. 13363—8

Gosp. Jovanu Premoviću, Zeneva. Molim lijepo dostavite ovo na slijedeću adresu: Uroš Kovačević, rez. kapetanu, Krf. Dragi Uroše. Pisah ti, ali ti se nikako ne javljaš. Čudi me! Zdravi smo, ali u velikoj nevolji. Uzmi od moga primanja koliko možeš i pošli preko Wiener Bank-Vereina. Od januara nisam primio. Mnogo srdačnih pozdrava i lijepih želja od svih nas. Tvoj Ljuba Ristić, učitelj u penziji, Beograd, Kuršulina 41. 13363-8

Mika Echenazy, Lausanne, Villa „Miramar“, Avenues des Alpes. U radionici je nemoguće raditi. Buki-u po potrebi šalji novac za moj račun. Svi smo hvala Bogu zdravi. Ostajem pozdravljajući te kao i tvoju familiju. — Primi pozdrav od mojih. Tvoj brat Me-nachem Echenazy, Skender Begova ulica

